

Nagyné Horváth Magdolna

Felvételi feladatok középiskolába készülőknél

MAGYAR

Megoldások

Tartalomjegyzék

1. feladatlap megoldása	3	11. feladatlap megoldása	24
2. feladatlap megoldása	5	12. feladatlap megoldása	28
3. feladatlap megoldása	7	13. feladatlap megoldása	29
4. feladatlap megoldása	9	14. feladatlap megoldása	32
5. feladatlap megoldása	11	15. feladatlap megoldása	34
6. feladatlap megoldása	14	16. feladatlap megoldása	37
7. feladatlap megoldása	15	17. feladatlap megoldása	38
8. feladatlap megoldása	17	18. feladatlap megoldása	41
9. feladatlap megoldása	19	19. feladatlap megoldása	45
10. feladatlap megoldása	22	20. feladatlap megoldása	48

MEGOLDÁSOK

A fogalmazások értékelésének szempontjai egységesen a következők:

Összesen 10 pont adható:		
Tartalom:	3 pont akkor, ha	• a mondatok a címnek megfelelő tartalmat fejeznek ki; • lényegre törő, összefüggő mondatok kerültek megfogalmazásra; • a mondatok összefüggnek, nincs logikai hézag; • ha a téma logikai és időrendje egyértelműen követhető.
	2 pont akkor, ha	az előző felsorolásból egy hiányzik.
	1 pont akkor, ha	az első felsorolásból két elem hiányzik.
	0 pont akkor, ha	az első felsorolásból kettőnél több elem hiányzik.
Szerkezet:	3 pont akkor, ha	• szabályosan szerkesztett mondatokból áll a szöveg; • a szöveg formailag is tagolt (bekezdések); • megadott terjedelmű a szöveg.
	2 pont akkor, ha	egy elem hiányzik az előbbi felsorolásból.
	1 pont akkor, ha	két elem hiányzik a szövegből.
	0 pont akkor, ha	kettőnél több elem hiányzik.
Helyesírás:	2 pont akkor, ha	nincs benne hiba (egy-két mondatközi írásjel hiányát vagy felesleges jelölését javítjuk, de nem számítjuk a hibapontok közé).
	1 pont akkor, ha	legfeljebb egy-két apróbb hiba (ékezet, egybeírás-különírás) található a szövegben.
	0 pont akkor, ha	(akár egy!) súlyos hiba található a szövegben.
Stílus:	1 pont akkor, ha	a témának megfelelő a szóhasználat, a szöveg megfelel a köznyelvi normáknak, valamint nyelvhelyességi hibát nem tartalmaz.
Külsőalak:	1 pont akkor, ha	az írás rendezett, tetszetős, szabályosak a betűformák és-kapcsolások; olvasható az írás, abban lehúzások, átfirkálások, lefestések nincsenek; egyértelmű az ékezetek jelölése; egyértelmű az egybeírás és különírás; a felvételiző megtartja a kijelölt írásra használható területet (pl. nem ír a margón kívülre).

Ha valamelyik elem kétséges vagy nem megfelelő, nem adható pont.

1. feladatlap megoldása

- [illegible]

1. feladatlap megoldása

6. a) A nagygyűlésen a zenekar eljátssza a Himnuszt. 2 pont
b) Az összetett szavakban nem egyszerűsíthetjük a kétjegyű mássalhangzót az összetétel határánál, mindkettőt ki kell írni. (*nagygyűlésen*)
A *-ja* toldalék írásban jelölt teljes hasonulással kapcsolódik a szóvégi *-sz-*hez, tehát meg kell kettőzni az *-sz-t*. (*játssza*)
A tulajdonnevet nagy kezdőbetűvel írjuk. A *Himnusz* a mondatban nem műfaj, hanem műcím. 1 pont
-
7. a) nemzetimúzeum: *Nemzeti Múzeum* 1 pont
b) balatonfelvidék: *Balaton-felvidék* 1 pont
c) életésirodalom: *Élet és Irodalom* 1 pont
d) erzsébethíd: *Erzsébet híd* 1 pont
-
8. a) Az ágról szakadt gallyakat, leveleket a vihar elmúltával össze kell seperni. 1 pont
b) Az ágrólszakadt, szegény embert segítsük, ha tehetjük. 1 pont
-
9. a) Aláhúzendő:
– A vers leggyakoribb szóképe: *megszemélyesítés*
– A vers rímképlete: *xaxa (félrím)* 1 pont
b) A Küküllő partján élő fűzfák lehulló levelei – mivel a Küküllő a Marosba folyik – a Marosig sodródnak. 1 pont

10. Csak természetesen!

A műanyagok használata súlyosan károsítja a környezetet, ezért mindenki felelőssége, hogy minél kevesebb műanyagot használjon.

Látjuk, hogy műanyag hulladék lepi el az erdőszéleket, a folyókat, az utak menti árkokat. Visszataszító a látvány, elgondolkodtató az emberi igénytelenység. A műanyag a környezetre veszélyes. Aggodalomra ad okot, mi lesz a sorsa a szemétnek, hogyan lesz képes a bolygónk a tengernyi műanyagot megsemmisíteni, semlegesíteni.

Amikor ötven évvel ezelőtt elkezdték tömegméretekben használni a műanyagot, ami a természetben semmilyen formában nem fordul elő, még nem mérték fel, milyen következményei lesznek a XXI. században. Akkor csak az előnyeit látta az ember, ugyanis műanyagból szinte bármi előállítható, olcsó és tartós ez az anyag. De napjainkra nyilvánvalóvá vált, hogy a műanyag évszázadokig, akár évezredekig nem bomlik le. Sőt, bekerül a földbe, a vízbe, a levegőbe, az egész táplálékláncba, így közvetve magunkat mérgezzük.

1–2. feladatlap megoldása

Ezt a folyamatot meg kell állítani, legalábbis lassítani kell! Ha csak lehet, használjunk természetes anyagból készült termékeket! A természetes anyag használatával óvjuk a földet, a vizet, a levegőt, magunkat; a jelenünket és a jövőnket.

10 pont

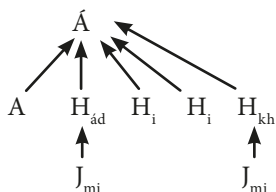
2. feladatlap megoldása

1.	e á e le lá le len alá les élen aláz éles télen gyaláz béles tétlen	1 pont
-
2.	a) Nem mondott semmit. b) Túlzás, valamit nagyobbnak tüntetnek fel, mint amilyen a valóságban. c) Munka nélkül, aki csak a szerencsére vár, nem éri el célját. d) Hiába keresik, nem találják. e) Az intézkedések, tettek között nincs összhang.	1 pont 1 pont 1 pont 1 pont 1 pont
-
3.	a) Valamennyi babona az ember valamely testrészével kapcsolatos. b) Aláhúzendő: A babonaság a józan ész megtévelyedése. c) babona: Bizonyos dolgoknak, cselekményeknek természetfölötti hatást tulajdonító tévhit. mozgóképfelvételek: Filmszalagra felvett képek lepergetett sorozata, mozifilm. telefon: Olyan berendezés, amely a hangokat elektromos áram segítségével egyik pontból a másik pontba közvetíti.	2 pont 1 pont 1 pont 1 pont 1 pont
-
4.	a) káprázat – valóság b) valóságos – természetfölötti, mesterséges c) tanult – műveletlen d) eltéved – rátalál, meglel	1 pont 1 pont 1 pont 1 pont
-
5.	senki: általános névmás azzal: mutató névmás róluk: személyes névmás valami: határozatlan névmás	ilyenek: mutató névmás mindenki: általános névmás magát: visszaható névmás aki: vonatkozó névmás	4 pont

2. feladatlap megoldása

6. a) De mi apróbb ad babonákkal i még i most is találkozunk mi műveltebb kh emberek között is.

3 pont

2 pont

- b) állítmány: megtévelyedése – főnév

1 pont

alany: babonaság – főnév

1 pont

7. a) A kevély királykisasszony uszályos rokölyában jelent meg az ünnepélyen. Sajnos lakáját nem vihette magával, így nagy zajjal hömpölygött végig a morajló alattvalók karéjában.

2 pont

- b) a hagyomány elve szerint

1 pont

8. a) Számtalanszor bizonyította, hogy a részletkérdésekben neki van igaza. bebizonyította – bizonyította: Itt felesleges az igekötő használata, mivel a szó jelentését az igekötő nem befolyásolja.

részletkérdések terén – részletkérdésekben: Szerencsésebb a névutós szerkezet helyett ragos formát választani, hogy a terjengősséget elkerüljük.

2 pont

- b) Ők a balatoni nyaralást választják, mivel sok kerékpártúrát terveznek a tö körül.

válasszák – választják: Ragozási hiba.

kerékpártúrákat – kerékpártúrát: A sok után a főnév egyes számban áll.

2 pont

9. a) méhek, darazsak

1 pont

- b) Amíg az első versszakban a meggyfa virágai csupán virágoznak, még nincs gyümölcs, a harmadikban már a virágok helyét a pirosuló gyümölcs veszi át.

1 pont

- c) A vers ritmusossága, a versszakokat bevezető, ismétlődő hangutánzó szavakból álló 2-2 sor.

1 pont

- d) virágzik virágos, szállongó szárnyon

1 pont

- e) a meggyfa virága... népesül, elrepül; a meggy édesül

1 pont

2–3. feladatlap megoldása

10.

Természetjárás

A természet megismerésének leghatásosabb, legmaradandóbb módja a természetjárás.

Az ember a természet része, tehát életünk ezer szállal kapcsolódik a bennünket körülvevő természetes világhoz. A túraútvonalakat róva a könyvekben, filmekben látott világ életközelié válik, tapintható lesz. Természetjárás közben valamennyi érzékszervünk összekapaszkodva hat a tudatunkra. Az erdőn, mezőn járva nemcsak látunk, hanem halljuk is az állathangokat, beszippanthatjuk az illatokat, bőrünkön érezhetjük a szellő simítását, érezzük a nap melegét.

A természet jótékonyan hat az idegrendszerünkre. Kikapcsol a mindennapi, megszokott világból. Az erdő, mező harmonikus változatossága megnyugtat.

A természetes közeg jól tesz az egészségünknek is. A természetjárás gyakorlatlással jár, amely néha erőpróba elé állít bennünket a hosszú táv leküzdése, a szintkülönbség legyőzése terén. Természetes mozgás váltja fel a számítógép előtt eltöltött passzív ülőhelyzetünket.

A természetjárás nagyszerű időtöltés, mindenkinek ajánlom.

10 pont

3. feladatlap megoldása

1.	a) pl.: rakéta, tanuló, lólab, ábra, rakat	1 pont
	pl.: emelet, etető, tőke, kecske, kendő	1 pont
	pl.: remek, ekkor, orom, omlás, ásvány	1 pont
	b) A szavak utolsó két betűjével kezdődik a következő szó.	1 pont
2.	a) szegény: <i>szánalmasan szegény, szívszorítóan szegény, szolgasorsú szegény, szelíd szegény, szerencsétlen szegény</i>	1 pont
	b) tanulás: <i>türelmes tanulás, taktikus tanulás, tanköteles tanulás, tántoríthatatlan tanulás, temérdek tanulás, teljesítménycentrikus tanulás, terhes tanulás</i>	1 pont
	c) munka: <i>minőségi munka, mákszemnyi munka, magabiztos munka, megszűnő munka, méltó munka, mesés munka, minimális munka</i>	1 pont
3.	a) eredeti magyar nevek, bibliai nevek, ismeretlen eredetű nevek	1 pont
	b) Debrecen a nevét egykori birtokosáról kapta.	1 pont
	c) A -háza utótagú helyneveink időben később jöttek létre. A birtokos nevéhez szokássá vált a -háza utótagot odafüggni.	1 pont

3. feladatlap megoldása

- d) magas hangrendű népnév: *török*
 mély hangrendű népnévek: *hun, szláv*
 vegyes hangrendű népnévek: *germán, kelta* 3 pont
- e) puszta (főnév): *A puszta füves, sík terület, ahol állatokat legeltetnek.* 1 pont
 puszta (melléknév): *A kiránduláson a puszta földön aludtunk, mert nem vittünk sátrat.* 1 pont

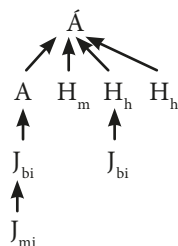
4. a) összetett szavak: *honfoglaló, egyelemű, egyházi, rendszerint, egytagú, továbbképzései* 1 pont
 b) egyszerű, toldalék nélküli szavak: *a, is, egy, magyar, név, volt, pedig, szó, és* 1 pont
 c) egyszerű szavak csak képzővel ellátva, ragok és jelek nélkül: *magyarság, bibliai, eredeti, becézett, ismeretlen, eredetű* 1 pont

5. a) Elhalasztjuk a kirándulást, mert esős időjárás ígérkezik. 1 pont
 b) Megmondtam Orsinak a magamét. 1 pont
 c) A fűre lépni tilos! 1 pont

6. Finom ízű a birs, dicsérte is a turista. 2 pont
 Enikő júniusban kitűnő bizonyítványt kapott. 2 pont

7. a) Úgy teljes valami, ha háromszor teljesül. 1 pont
 b) Arra ugyan hiába vár! 1 pont
 c) Ne bosszankodjon, ne törődjön vele! 1 pont

8. a) m Tüzesen süt le a mi nyári bi nap sugára
bi Az ég h tetejéről h a juhászbojtárra. 3 pont

- b) A helyes válasz: B 1 pont
 c) A verssoroknak páros rímelése van. 1 pont
 d) Magyaros verselésű, felező tizenkettes a verselése. 1 pont

3–4. feladatlap megoldása

e) tüzesen: *melléknév*

tetejéről: *főnév*

sütnie: *főnévi igenév ragozott alakja*

vagyon: *ige*

2 pont

9. a) A szabadságharcosok tanúságot tettek önfeláldozásukról, hazaszeretetükről. 1 pont

b) Tanulmányosnak tartjuk az állatmeséket, mivel mindig egy-egy emberi jellemvonás hibájára mutatnak rá. 1 pont

10.

Táplálkozz egészségesen!

A nemzetközi statisztikák alapján hazánk lakosai túlsúlyosak. Az elhízás szoros összefüggést mutat a mozgáshiányos életmóddal és az egészségtelen táplálkozással.

Az egészségtelen táplálkozás fő bűnösei között vannak a cukrozott üdítők, a finomítottcukor-tartalmú ételek. A rendszertelen táplálkozás, a nassolás, az ételek tápértékének és mennyiségének figyelmen kívül hagyása is könnyen vezet elhízáshoz.

Az elhízás súlyos következményei közismertek: magas vérnyomás, szív- és érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség. Az ilyen betegségek kezelése állandó orvosi felügyeletet igényel, és folyamatos gyógyszeres kezelés a következménye. Még ha az alapbetegséget gyógyítják is, a gyógyszereknek káros mellékhatásai lehetnek, ami újabb gyógyszerek beszedését vonja maga után. Tehát ördögi spirálba kerül az, aki ezekkel nem számolva hagyja, hogy elhízzon.

Az elhízás akár lelki megbetegedést is okozhat. Különösen kamaszkorban veszélyes, mert az elhízott ember ki van téve a gúnyolódásnak, a gorbomba megjegyzéseknek. Nem öltözködhet divatosan, nem szívesen jár társaságba, kevésbé sikeres a párkapcsolat kialakításában.

Pedig mindez elkerülhető lenne! A recept egyszerű: ne hízz el, táplálkozz egészségesen!

10 pont

4. feladatlap megoldása

1. a) Árpád-házi szentjeink / Magyar királylányok a szentek között 1 pont

b) Erzsébet, Kinga, Margit, Piroska 1 pont

c) Fogadalma miatt, mert a királyi család és Magyarország megmenekült a tatároktól. 1 pont

4. feladatlap megoldása

- d) A hercegnőknek példát kellett mutatniuk vallásosságban és a szegények támogatásában. 1 pont
- e) Kinga, a lengyel király felesége. 1 pont
- f) elesett: *magatehetetlen, szerencsétlen, nyomorult* 1 pont
 segítés: *támogatás, pártfogás, megmentés, könnyítés* 1 pont
-
2. a) lán-dzsa, e-dzés, ke-nyé-rért, temp-lom, rend-őr 2 pont
- b) Az *edzés* szóban két magánhangzó között egy mássalhangzó van, amely az új szótagot kezdi. A *dz* egy kétjegyű mássalhangzó, amelynek jegyeit nem lehet szétválasztani. 2 pont
-
3. pl.: *faház*kutatás rönk*ház*építés típus*ház*hely 3 pont
-
4. a) A fiam gyomorrontás **miatt** hiányzott az iskolából. 1 pont
- b) A verset 1847-ben írta Petőfi Sándor, **aki** megjósolta a forradalmat. 1 pont
-
5. a) azonban b) hússzor c) kelet-európai d) Móriczcal e) 2013. jan. 1-jén 5 pont
-
6. a) nézve: *határozói igenév* tudjuk: *ige*
 megérteni: *főnévi igenév* azonban: *kötőszó*
 kell: *ige* jövőnek: *főnév* 3 pont
- b) (1.) ↔ (2.) 2 pont
-
7. a) Az _{bi}iskola _hudvarán _mvígan játszottak a gyerekek. 5 pont
- ```

graph TD
 A --> H_h1[H_h]
 A --> H_m1[H_m]
 H_h1 --> J_bi[J_bi]
 H_h1 --> H_m2[H_m]
 H_m1 --> H_h2[H_h]
 H_m1 --> A2[A]

```
- b) A város főterén lelkesen ünnepelt a lakosság. 4 pont
- 
8. a) este, éjszaka 1 pont
- b) megszemélyesítést 1 pont
- c) A házakban lekapcsolják a villanyokat, minden sötét lesz. 1 pont
- d) írásban jelöletlen teljes hasonulás 1 pont

## 4–5. feladatlap megoldása

9. a) A gyengébbek is legyőzik, felülmúlják az erősebbet, ha sokan vannak és összefognak. 1 pont  
b) Egyformán rossz mind a kettő, egyik sem különb a másiknál. 1 pont

### 10. Kedvenc könyvem

Nemrégien került a kezembe Daniel Defoe Robinson című kalandregénye. A történetet már ismertem, láttam rajzfilmen és kosztümös változatban is, így kíváncsi lettem a filmek alapjául szolgáló regényre is.

A könyv főhőse Robinson, egy angol fiatalember, akit a kalandvágya és a sorsa egy lakatlan szigetre vetett. Az ő szemével látjuk, az ő érzéseivel tapasztaljuk, hogy állja meg a helyét az idegen világban társak, segítség nélkül.

Az a különösen érdekes és tanulságos ebben a történetben, hogy Robinson megtanulja elfogadni a hajótöröttek kétségbeejtő helyzetét, nem adja fel, nem csügged, hanem élhető körülményeket varázsol maga köré. Ámulatba ejtő túlélési ösztöne, tenni akarása, ötletessége, kreativitása. Csupa olyan dolog, amivel ma is rendelkeznek a legsikeresebb emberek.

Robinson ebben a távoli világban még társat is talál Péntek személyében. Péntek bennszülött, aki az európaiaktól távoli civilizációból csöppent Robinson életébe, vagy Robinson csöppent európai civilizációjával Péntek életébe?! Mindegy. A lényeg, hogy megtanulták elfogadni egymást, igaz társra találtak a másikban.

A könyv végig izgalmas, fordulatos. Letehetetlen, annyira beleéli magát az olvasó Robinson kalandos életébe! Ajánlom mindenkinek, vegye le a polcról a könyvet, olvassa el, szerezzen vele élményeket!

Megéri!

10 pont

## 5. feladatlap megoldása

1. almafa, körtefa, karácsonyfa, bányafa, hajítófa, fenyőfa 3 pont

2. A – 2., B – 1., C – 3., D – 6. 4 pont

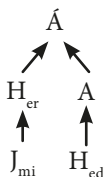
3. a) ①.

②. A

2 pont

## 5. feladatlap megoldása

b) mi Jóravaló er szülőnek is lehet ed haszontalan gyereke.



5 pont

| 4. | szó              | mód        | idő   | szám/személy | ragozás |
|----|------------------|------------|-------|--------------|---------|
|    | hajlítsd         | felszólító | jelen | E/2          | tárgyas |
|    | bízhatja         | kijelentő  | jelen | E/3          | tárgyas |
|    | kértek volna     | feltételes | múlt  | T/3          | alanyi  |
|    | meg fogtok várni | kijelentő  | jövő  | T/2          | alanyi  |

3 pont

5. férges: *melléknév* lehet: *ige*  
 nem: *módosítószó/tagadószó* semmi: *általános névmás*  
 azokkal: *mutató névmás* nevelni: *főnévi igenév*  
 magát: *visszaható névmás* fiatal: *melléknév*

2 pont

6. fapofa: *az arcán nem látszanak az érzelmek*  
 fafej: *makacs, önfújú*  
 nem vagyunk fából: *nekünk is vannak érzéseink*  
 falábú: *ügyetlen táncos, ügyetlen mozgású*

1 pont

1 pont

1 pont

1 pont

7. a) A fa az élet, a tudás, az idő, a szerelem, a származás, a bőség jelképe.  
 b) tudásfa, életfa, családfa

1 pont

1 pont

c) Aláhúzendő: táplál, szomjat olt, fűszert, gyógyszert ad, mámort, mérget, tartósító-, füstölő- és illatszereket, festéket, olajat, terpentint, ragasztót ad.

1 pont

d) Pl.: A villám belecsapott a fába, amely tűzre lobbant. Az őskori ember felismerte, hogy a tűz hasznára van, fénye világít, mellette melegedni lehet, a tűzben átsült hús ízletesebb, ezért megszelídítette a tüzet.

1 pont

e) A felkelő Nap mindig keleten tűnik fel a horizonton a Föld forgása következtében.

1 pont

f) bőség: *gazdagság, nagy mennyiség, sokaság, jólét*

csoda: *varázslat, káprázat, tünemény, ördögösség, boszorkányság*

1 pont

## 5. feladatlap megoldása

8. a) A Dunántúli-középhegység nagyjából a Dunántúl középső részén terül el. Ettől északra a Kisalföld, délre a Mecsek hegység található. A hegyek ilyenkor össze a legszebbek, amikor a fák színes lombbal kápráztatják el a kirándulókat. 3 pont

b) kiejtés elve: *Dunántúl, részén, ettől, északra...*

szóelemzés elve: *nagyjából, hegység, lombbal, kápráztatják*

hagyomány elve: *ilyenkor*

egyszerűsítés: *össze*

4 pont

9. a) Aláhúzendő: játékos 1 pont

b) megszemélyesítést 1 pont

c) zurrogó – zirregő, csipkét ver csengve csobogó..., sásról sásra, csipke alatt csillog 1 pont

d) zurrogó, zirregő, csobogó 1 pont

10.

### Erdő, erdő, erdő!

Az erdő a szárazföldi növénytakaró legösszetettebb formája, növények és állatok élőhelye. Az erdőterület csökkenése növényvilágunk, állatvilágunk szűkülését vonja maga után.

A légkör összetételét az erdők szén-dioxid-megkötő képességüknél fogva befolyásolják, a globális és helyi klímáért nagyban felelősek. A nemzetközi konferenciák visszatérő témája a klímaváltozás, ahol tudósok adatokkal bizonyítják a levegőminőség romlását. Ezt mindenki megtapasztalhatja. Menj ki az erdőbe, lélegezz nagyokat, tágítsd a tüdődet, s meglátod, milyen óriási a különbség a városi levegőhöz képest.

Az erdők óvják a hegyoldalakat az eróziótól. Szélsőségektől mentes vízjárást biztosítanak a folyók vízgyűjtő területén, ezzel fékezik a nagy árvizek kialakulását. Az erdő nemcsak tiszta levegőt biztosít, hanem turisztikai és szabadidős foglalatosságunk terepe, gyümölcsök, gombák, gyógynövények gyűjtőhelye.

Hazánk erdőterülete azonban vészesen lecsökkent: amíg a honfoglalás idején hazánkat 80%-ban erdő borította, addig mára ez 20%-ra csökkent. Mindenki érzi, hogy ez így nem maradhat, tenni kell azért, hogy a folyamat megálljon, sőt visszaforduljon. Vissza kell telepíteni az erdőket!

10 pont

## 6. feladatlap megoldása

1. a) csúnya – nyafog – foglár – lárma – magyar 1 pont  
csikorgó – gótika – kalap – lapszám – számtan 1 pont  
hatalom – lomtár – tárcsa – csaló – lófej 1 pont  
b) A szavak utolsó szótagja lesz a következő szó első szótagja. 1 pont
- 
2. rövid – hosszú hallgatag – bőbeszédű mohó – mértéktartó  
széles – keskeny sima – rücskös szerény – kérkedő  
mellső – hátsó bárgyú – élelmes/értelmes kedves – mogorva  
vézna – kövér suta – ügyes zárkózott – nyílt 3 pont
- 
3. a) Elosztjuk a jutalmat annak arányában, ki hogyan vett részt a jutalom elnyerésében. 1 pont  
b) Felvetődik a kérdés, hogy Petőfi nagy vándorlásai közepette nem fordult-e meg a falunkban. 1 pont  
c) Mi úgy szoktunk bújócskázni, hogy előtte valaki kiszámolja a hunyót. 1 pont  
d) Kati a boltban kenyeret és tejet vásárolt vacsorára. 1 pont
- 
4. ne. mn. fn. mn. i. ne. fn. ne. mn.  
A mi nyolcadikos Katica a elégedetten forgatta a h kezeiben a mi félévi  
fn.  
bizonyítványát. 2+3 pont
- 
5. a) Örömről, jókedvről, bánatról és szomorúságunk egyik kifejezési lehetősége. 1 pont  
b) Nem tartották fontosnak, senki nem tartotta számon. A népdalok szóbeli közlés útján terjedtek, a szerző nevét nem jegyezték le, így feledésbe merült. 1 pont  
c) Kötött formájú népdalaink szakaszokra, versszakokra tagolódnak, rímelnek. 1 pont  
d) népdal, műfaj, összetartozása, honvágy, hazaszeretet 1 pont  
e) dohánycsomózáskor, kukoricafosztáskor, tollfosztáskor, kosárfonás 1 pont  
f) igaz, hamis, igaz 1 pont
- 
6. a) Műneme líra, műfaja szerelmi dal. Közvetlen hangon, egyszerűen fejezi ki az egyik legköznapiabb emberi érzést, a szerelmet. 1 pont  
b) bokorrím, aaaa 1 pont  
c) tavasz 1 pont  
d) „Kikelet a lány, virág a szerelem”; „gyöngyvirágom” 1 pont  
e) „Egymást űzi bennem a két gondolat,  
Mint ősszel a felhő a napsugarat.” 1 pont  
f) jön, lány, bűvös-bájos, szívemben 1 pont

## 6–7. feladatlap megoldása

7. A – 4., B – 3., C – 5.

3 pont

8. a) A küszöbön álló középiskolás diákot a jegyszedő néni beengedte a zsúfolásig megtelt színházba.

2 pont

b) A küszöbönálló tanévzáró ünnepélyen a 8. b osztályosok adják elő a műsort.

2 pont

9. a)

2.

1.

H<sub>i</sub> f.

b)

1.

2.

c)

1.

2.

T

5 pont

10.

### Irány a kutyaiskola!

Mindenki látott már az utcán pórázát rángató, acsarkodó, más kutyákat agresszív módon közelítő, vadul ugató kutyát. Nem is tudom, ilyenkor kit sajnáljak jobban: a tehetetlen gazdit vagy a neveletlen kutyát. S azért, mert mind az ember, mind a kutya tanítható, javaslom: járjanak kutyaiskolába!

A kutyaiskolákban a szakemberek felméri a problémát, és nagy tapasztalatuk birtokában nemcsak tanácsot adnak, hanem rávezetnek a helyes gazdikutya kapcsolatra. A kutyaiskolában megtaníttják a gazdiknak olvasni, értelmezni a kutya jelzéseit. Megtanítják azt is, hogyan lehet erőszakmentesen a helyes viselkedésre nevelni kedvencüket. A fortélyok elsajátítása nem mindenki számára könnyű, hiszen mint ahogyan az emberek, a kutyák is különböznek. A kutya viselkedésével tükörként megmutatja, milyen gazdák is vagyunk, miben kell fejlődniünk.

Ha fontos, hogy kutyánk kiegyensúlyozott, egészséges és szófogadó legyen, keressük fel a kutyaiskolák valamelyikét! Tanuljunk jó gazdinak lenni, és tanítsuk kutyánkat arra, hogy betöltse életünkben a hűséges barát szerepét!

10 pont

## 7. feladatlap megoldása

1. játékszer, játékautomata, játékbolt, játékszabály, játékaru, játékpénz  
harangjáték, labdajáték, hazardjáték, bábjáték, hegedűjáték

1 pont

1 pont

2. a) őr, rés, dőre, sőre (hizlalt szarvasmarha), erdő, erdőség

1 pont

b) ár, pár, sár, nap, vas, pára, vasán, vasárnap

1 pont

## 7. feladatlap megoldása

3. a) Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja. 1 pont  
 b) Ha a hegy nem megy Mohamedhez, Mohamed megy a hegyhez. 1 pont  
 c) Egy fecske nem csinál nyarat. 1 pont
- 
4. Mivel nem értettek egyet a bírói döntéssel, azt fontolgatták, hogy fellebbeznek.  
 Hangos fütytyögéssel befolyásolni akarták a játékvezetőt.  
 Egyelőre még nem dőlt el, kinek van igaza.  
 Kérjük vendégeinket, hogy foglalják el helyüket! 4 pont
- 
5. a) Ha rövid a kardod, **toldd** meg egy lépéssel! 1 pont  
 b) A vásár varázsa **vonzza** a látogatókat. 1 pont  
 c) Ne **hagyjátok**, hogy **elhiggyék**! 1 pont  
 d) Ne **fájjon**, ne **főjön** miatta a fejed! 1 pont  
 e) Ne **rontsd** el, inkább **javítsd** meg a szétesett játékokat! 1 pont  
 f) **Mondd** és **írd** helyesen! 1 pont  
 g) Ne **hunyj** szemet az elkövetett hibák felett! 1 pont  
 h) **Tartsd** erősen, ne **ejtsd** le! 1 pont  
 i) **Szánts** fel a földet, és **vesd** be kukoricával! 1 pont  
 j) **Mutasd** magad, hadd **lássalak**! 1 pont
- 
6. a) Kérdezz, felelek! / Találd ki! / Fejtsd meg! 1 pont  
 b) A helyes válasz: **C** 1 pont  
 c) A helyes válasz: **C** 1 pont  
 d) évszámok, topográfiai adatok, történelmi személyek, történelmi események, fogalmak stb. 1 pont  
 e) A gyerekek játékára jellemző az önfeledt hangulat. (játék – időtöltés)  
 A színészek játéka elvarázsolta a közönséget. (játék – a szerep alakítása)  
 A focisták játékával elégedett volt a szurkolótábor.  
 (játék – labdával üzőtt sport)  
 A kisbaba sírt, mert elvették a játékát. (játék – tárgy, játékszer) 1 pont  
 f) A barkochba szabályok szerint végzett páros vagy csoportosan játszható, gondolkodtató tevékenység, szóbeli kitalálós játék. 1 pont
- 
7. a) összeolvadás: *játszhatja, feladja, játszani, mondja*  
 zöngésség szerinti részleges hasonulás: *kérdezhet, kitalálásban* 2 pont



## 7–8. feladatlap megoldása

b) szótő (ige) + képző + kötőhangzó + a többes szám jele: *rejtvények*

szótő (általános névmás) + rag: *mindenkihez*

igekötő + szótő (ige) + képző: *kitalálni, kitalálendő, kitalált*

3 pont

c) válasz

1 pont

8. a) megszemélyesítés és metafora

1 pont

b) megszemélyesítés, alliteráció

1 pont

c) hasonlat

1 pont

d) szinesztézia

1 pont

e) alliteráció, felsorolás

1 pont

9. ① — ②

2 pont

10. Kedvenc sportom a futball

Állítólag ez a legősibb sportágak egyike, több ezer éves múltja van. Ez biztosan így lehet, hiszen ma is a foci mozgatja meg a legtöbb embert a világon, akár játékos, akár néző.

Igazi küzdő sportág: szemtől szemben, test test ellen. Tizenegy képzett harcos tizenegy képzett harcos ellen. Itt nem lehet mellébeszélni, gólra játsszák. Az a csapat győz, aki több gólt lő. Az a játékos tud gólt löni, aki gyorsabb, szemfülesebb, lendületesebb, kreatívabb. Ezekkel a tulajdonságokkal az a játékos rendelkezik, aki jobb adottságokkal bír, aki többet gyakorol, aki nagyobb alázattal képes saját szereplését alárendelni a csapatjátéknak. Ez a sport mindenre megtanít. Focizni csak az kezdjen, akiben van kitartás, állóképesség, fizikai erő, szenvedély!

Ezért szeretik a focit szerte a világon azok, akik játsszák, és azok, akik nézik. Mert a futball egy népszerű sport.

10 pont

## 8. feladatlap megoldása

1. fog (*fűrészfog, méregfog, szemfog*)

1 pont

2. a) babaszoba

1 pont

b) ötöl-hatol

1 pont

c) órás

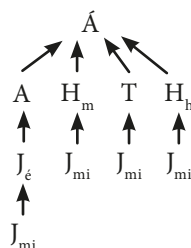
1 pont

## 8. feladatlap megoldása

3. a) Baglyod három szerencsése / Erdőben bujkáló falu / Kincses Baglyod / Fa és forrás 1 pont
- b) A falu első szerencsése szép fekvése, az erdőség borította hegyoldal. Második szerencsése az, hogy vízben és gyógyvízben gazdag. A falu harmadik szerencsése a falu lakóinak gondossága, összetartó akarata. 1 pont
- c) igaz, hamis, hamis, hamis, hamis, igaz 1 pont
- d) Lakói összetartó, szorgalmas, gazdálkodó emberek, a falu tiszta, rendezett. 1 pont
- e) Amilyen kicsi a falu, olyan nagy a szerencsése természeti kincsekben és lakóinak emberi értékeiben. 1 pont
- 
4. a) Kisebb, ritkás, tisztásokkal, bokrokkal tarkított erdő: *liget*  
Az erdőnek egy meghatározó fafajtája van: *tölgyes, fenyves*  
Rendszerint vízpart közelében elterülő kisebb, sűrű erdő: *berek*  
Hatalmas fákból álló, sűrű erdő: *rengeteg* 4 pont
- b) „Baglyod egészen a szélén fekszik az erdőnek, valahogy olyanformán, mint-ha most bújt volna ki az erdőből”: *hasonlat*  
„hosszan heverésző hegy”: *megszemélyesítés* 2 pont
- c) alliteráció 1 pont
- 
5. a) A nagy építkezéseken óriásdaruk segítik az építőmunkások munkáját. 1 pont  
A darvak vonulása kora ősszel indul, ugyanis a darvak költöző madarak. 1 pont
- b) A fehér falú házak messzire látszanak. 1 pont  
A falu az erdő szélén húzódott. 1 pont
- 
6. fogához veri a garast: *fősvény*  
törölheti a szemét: *megbánhatja*  
annyi esze van, mint a tyúknak: *buta*  
elviszi a pálmát: *győz*  
nyakig homlok: *kopasz*  
ráncba szed: *megfegyelméz* 6 pont

7. Dóri, a éválogatott tornász, egy mikecses mmozdulattal

felemelte mijobb karját a mifelemás hkorláton.



5 pont

## 8–9. feladatlap megoldása

- |    |                     |        |
|----|---------------------|--------|
| 8. | a) megszemélyesítés | 1 pont |
|    | b) hasonlat         | 1 pont |
|    | c) metafora         | 1 pont |
|    | d) megszemélyesítés | 1 pont |

- |    |                                                                                                                        |        |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 9. | fekete-tengeri, A Pál utcai fiúk, apraja-nagyja, ágyúcső, darázssal, karaj, kilogramm, bölcsőde, általános, Tisza-part | 5 pont |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|

### 10. Az internetes barátkozás kockázatai

Korunk vívmánya, hogy a neten kapcsolatba kerülhetünk a világon bárkivel, de az internetes barátkozás kockázatos!

Régi bölcsességünk, hogy a messziről jött ember mindent mondhat, azaz nem ellenőrizhető az, amit önmagáról állít. Így van ez az internetes ismerkedéssel is, bár éppen a net arra is lehetőséget ad, hogy tájékozódjunk, ellenőrizzük a hallottakat, leírtakat. Természetesen bizalommal fordulunk a világ felé, de fontos az óvatosság: nem baj, ha kételkedünk!

Mindenki őszinte, valóságalapú baráti kapcsolatra vágyik, de ennek csak is a személyes megismerés lehet az alapja. A valós jelenlétben, nem a távoli térben, a sokféle élethelyzetben kipróbált viselkedés lehet az alapja minden kezdődő barátságának. Ehhez kell a cselekvés közben megélt tapasztalat, kell az idő, kell a próbatétel. A barátok egymás pillantásából, apró gesztusaiból is értenek, s ez az interneten megvalósíthatatlan.

A kockázatot az jelenti, hogy érzelmileg kihasználhatnak bennünket, információkat szerezhetnek meg, amivel visszaélhetnek. A feltöltött tartalom, kép, vélemény utólag már nem módosítható. Az internet nem felejt!

Az internetes barátkozás tehát sok kockázattal jár, legyünk óvatosak! 10 pont

## 9. feladatlap megoldása

- |    |                                                    |                         |
|----|----------------------------------------------------|-------------------------|
| 1. | a) A helyes válasz: D                              | 1 pont                  |
|    | b) szellőzött: <i>befejezett melléknévi igenév</i> | jár: <i>ige</i>         |
|    | felhők: <i>főnév</i>                               | a: <i>névelő</i>        |
|    | között: <i>névutó</i>                              | holdsugár: <i>főnév</i> |
|    | merengve: <i>határozói igenév</i>                  | 2 pont                  |
|    | c) szellőzött: <i>alanyi alárendelés</i>           |                         |
|    | holdsugár: <i>birtokos jelzős alárendelés</i>      | 2 pont                  |

## 9. feladatlap megoldása

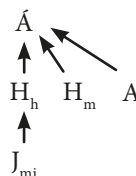
d) szellőűzött felhők között: *jelzős* merengve jár: *határozós*  
holdsugár jár: *alany és állítmány kapcsolata*

3 pont

1 pont

e) Bekarikázandó: megszemélyesítés

f) mi Szellőűzött.....  
h Felhők között  
m Merengve jár  
A holdsugár.



5 pont

|    |      |       |     |     |       |     |      |      |
|----|------|-------|-----|-----|-------|-----|------|------|
| 2. | seb  | doboz | por | ősz | pánik | Pál | pont | élet |
|    | zseb | toboz | bor | őz  | bánik | bál | bont | éled |

2 pont

3. narancssal, Tóthtal, sakkal, gyönggyel, juhval, Bachhal, Madáchcsal, Vass-sal,  
8-cal, Adrienn-nel

2 pont

4. szőrszálhasogató: *akadékoskodó, kötekedő*  
nincs ki a négy kereke: *bolond*  
bakot lő: *téved*  
elejét veszi valaminek: *meggátol, megelőz*  
kerülgeti, mint macska a forró kását: *köntörfalaz*  
málészájú: *bamba*  
ágrólszakadt: *szegény*  
szedd a lábad: *igyekezz*  
a hasára süt a nap: *lusta*  
kezet rá: *megegyeztünk*

5 pont

5. a) Nem kell olyan nagy lármát *csapni!*  
A séf ínycsiklandozó vacsorát *készít/tálal fel/főz.*  
Az óvatlanság könnyen bajt *okoz/eredményez.*

1 pont

b) túlc: élelmiszer cőra: palacsinta

1 pont

6. visszabeszél: *felesel*  
lebeszél: *eltérít eredeti szándékától*  
megbeszél: *egyeztet, összehangol*  
rábeszél: *valakivel elhitet valamit*  
elbeszél: *nem akar a tárgyra térni, kerülgeti a témát*

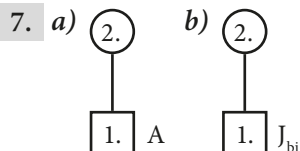
## 9. feladatlap megoldása

kibeszél: *összeség valakivel, pletykál róla*

összevissza beszél: *értelmetlen dolgokat mond*

bebeszél: *valamit elhítet magával*

4 pont



4 pont

8. a) A helyes válasz: C

1 pont

b) Az emberi szervezet még nem maradéktalanul kész alkalmazkodni a környezetünkhöz, ezért egészségesen kell táplálkoznunk, ugyanis szervezetünk és környezetünk közötti legfontosabb kapcsolat az étel.

1 pont

c) A tudomány segít abban, hogy megismerjük szervezetünk működését. Egészségünk alapja a vitamindús táplálkozás.

1 pont

d) tudásvágy: ismeretek megszerzésére törekvés

1 pont

e) Fiatal korban az agy még programozható, tehát a nevelés eredményesebb.

1 pont

9. A toronyban **elhallgatott** már az óraütés zengése, de a kongás **szétrepült** az éjszakában, **megérintette** az alvó **falut** és alvó szíveket, kihűlt **kéményeket**, meleg párnákat, **élőket** és holtakat, **szétárad** a határban, és **elveszett** az erdők felett, hol némán **állnak** a fák, és a csend gyalogútján puhán **ballag** az Idő.

2 pont

(Ha legalább 5 elem jó, akkor 1 pont adható,  
2 pont csak hibátlan megoldásért adható.)

10.

### Kincsünk az egészség!

Az ember mindaddig nem becsüli az egészségét, míg az valamilyen betegség miatt veszélybe nem kerül.

Szerencsére a betegségek többsége megelőzhető, ha egészségesen élünk. A rendszeres mozgás, a helyes táplálkozás, a pihenés együttesen karbantartják a szervezetünket.

A rendszeres mozgás hiánya az állóképesség romlásához vezet. Ennek következménye, hogy lanyhul a figyelmünk, csökken a koncentrálóképességünk, és végül romlik az iskolai vagy munkavégzés közbeni teljesítményünk. Érdemes tehát minél többet, minél hosszabb ideig mozognunk.

## 9–10. feladatlap megoldása

A megfelelő táplálkozás a jó egészség alapja. A változatos, rendszeres étkezéssel sokféle betegséget megelőzhetünk. Egyszerűbb és kifizetődőbb helyesen táplálkozni, mint gyógyszerre költeni.

Szintén fontos, hogy szervezetünknek legyen ideje pihenni. A regenerálódással javul az életkedvünk, tettekre készebbek leszünk, szebbnek látjuk a világot. 10 pont

### 10. feladatlap megoldása

|         |      |      |      |
|---------|------|------|------|
| 1. apad | átok | igaz | ökör |
| Adél    | álom | igéz | ölel |
| abál    | Ákos | ima  | öles |

4 pont

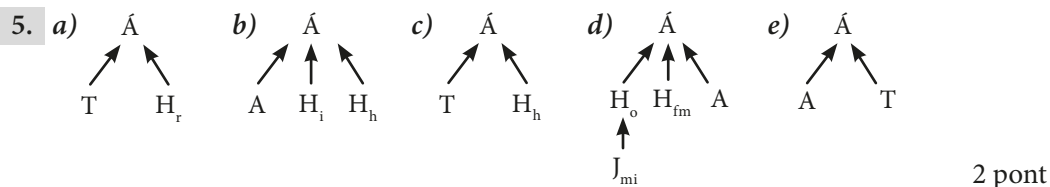
|                |                  |                                        |
|----------------|------------------|----------------------------------------|
| 2. előre halad | erődítmény       | a szoknya hosszan elnyúló, hátsó része |
| lép            | vár              | uszály                                 |
| belső szervünk | óhajt, számít rá | teherszállító vízi jármű               |

3 pont

3. a) A nap tüze, **látod**,  
a fürge **diákat**  
a hegyre kicsalta: a csúcsra **kiállt**.  
Csengve, nevetve  
kibuggyan a kedve,  
s egy ős evoét a fénybe **kiált**. 1 pont
- b) Aláhúzendő: jókedvet, vidámságot, könnyedséget, játékosságot, kedvességet 1 pont
- c) A vizek áradnak, és a madarak ujjongó dalokat énekelnek. 2 pont
- d) kiszáradt tó – árad a víz; néma kút – víz buzog; virágját bontja a som – hó a hideg havason; gyors patak – lomha Maros 1 pont
- e) alliteráció 1 pont
- f) megszemélyesítés 1 pont

4. a) Írtam egy levelet a barátnőmnek. ragoz főnév 1 pont
- b) A gyerekek évek óta járnak iskolába. névutós névszó/főnév 1 pont
- c) Meghúztam magam a bokorban. visszaható névmás 1 pont
- d) Vaskos lábnyomától messze reng a parlag. főnév 1 pont
- e) Mindenki megértette a feladatát. ige 1 pont

## 10. feladatlap megoldása



6. a) A helyes válasz: C 1 pont  
 b) Arany János azt sajnálja, hogy nem maradtak néhány nappal tovább Petőfiéknél, mert akkor ott lehettek volna a kisfiú, Petőfi Zoltán születésekor. 1 pont  
 c) Arany arra utal, hogy barátjának két boldogság van az életében, az egyik a házassága, a másik a fia születése. 1 pont  
 d) cudarképp: *nagyon rosszul, rettenetesen, borzasztóan*  
 bágyadt: *levert, lankadt, fáradt, gyenge, erőtlén*  
 veri a falba a fejét: *bánja, lelkiismeret-furdalása van, szeretné meg nem tör-téntté tenni*  
 komámasszony: *gyermekke keresztanyja* 1 pont  
 e) Aláhúzendó: meghitt, baráti, derűs 1 pont  
 f) A levél felsorolt formai jellemzői megtalálhatók ebben a levélben. 1 pont

7. A – 5., B – 6., C – 1., D – 3., E – 2.  
 Ki mint vet, úgy arat. 5 pont

8. Megmondtam a Bertának, hogy holnap jöjjön el hozzánk.  
 Móricz műve, a Barbárok, nagy sikert arattak az olvasóközönség körében.  
 Megkérdeztem a barátomat, nem-e jönne velem moziba.  
 A diákok kérvényt fogalmaztak meg az igazgató felé, engedélyezze számukra a klubdelután megtartását.  
 Megmondtam Bertának, hogy holnap jöjjön el hozzánk.  
 Móricz műve, a Barbárok, nagy sikert aratott az olvasóközönség körében.  
 Megkérdeztem a barátomat, nem jönne-e velem moziba.  
 A diákok kérvényt fogalmaztak meg az igazgatónak, engedélyezze számukra a klubdelután megtartását. 4 pont

9. **Marci:** mikszáthos, helységnévtár, milligramm, pszi-cho-ló-gi-a  
**Dóri:** millennium, ha-lan-dzsá-zik, dzsesszdobos  
**Benedek:** ma-xi-mum, visszhang, pszi-cho-ló-gi-a  
**Zétény:** ma-xi-mum, visszhang, ha-lan-dzsá-zik, Vörösmarty, dzsesszdobos, pszi-cho-ló-gi-a  
 A helyesírási versenyen I. helyezést ért el: Zétény, 6 jó megoldással. 4 pont

## 10–11. feladatlap megoldása

10.

Kedves Era!

Már alig várom, hogy újra személyesen találkozzunk, és élőszóban is beszélgethessünk. Bár Téged még csak jövőre érint a téma, de engem most az írásbeli felvételimre készülési izgalmai feszítenek.

A felkészülés során egyre jobban tudatosult bennem, hogy erre bizony készülni kell! Először én is azt gondoltam, hogy nem kell erre különösebben időt pocsékolni, mert jók a jegyeim, általában könnyen megértem a feladatokat, és folyamatosan tanulok. Mi baj lehet, biztos, hogy sikerül! De az év elején az iskolában a kezembe került magyarórán a tavalyi feladatlap, és próbaképpen megoldottuk. Siralmas lett az eredmény: a megszerezhető 50 pontból 28 pontom lett. Te is tudod, hogy ezzel az eredménnyel esélyem sincs a választott iskolába bekerülni, ezért elhatároztam, hogy minél több hasonló feladatsort oldok meg, így gyakorlom a típusfeladatokat, és utána nézhetek a hibáimnak. A feladatok közben jöttem rá, hogy a szövegértési feladatok megoldásával többet kell foglalkoznom, és nem árt gyakorolnom az érvelő fogalmazások írását. Ezért Neked is azt tanácsolom, hogy időben kezd el a felkészülést, már most kezdj gyakorolni!

Szerencsére sok hasonló feladatot találsz az interneten és nyomtatott formában is. Ha elakadnál, szívesen segítek.

Szeretettel gondolok Rád, barátnőd: Zsófi

Budapest, 2021. március 23.

10 pont

## 11. feladatlap megoldása

1. Ádám               észak  
ágál                éles  
átok                évelő

2 pont

2. A templom egere a legszegényebb.  
A szódavíz magyar találmány.  
A kása jól elkészíthető étel.  
Ha marosan jönnek a szebb idők.  
A kanapé csak a fal mellett fér el.  
Gondolt rá, balatoni nyaralással jutalmazta.  
A karaj, kalap, katona, kabát szavak főnevek.  
Enikő szegelte be a szeget a falba.

Eger  
Aszód  
Sajó  
Maros  
Pécs  
Rába / Balaton  
Ajka  
Kőszeg / Bea

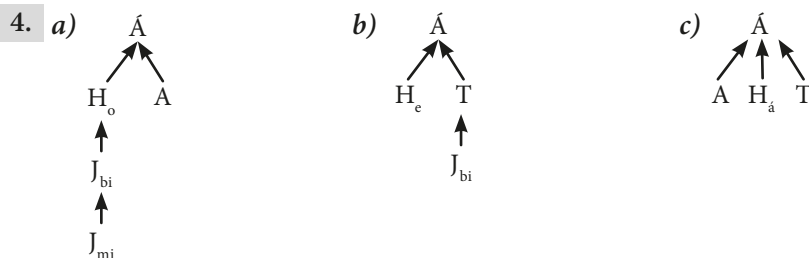
2 pont



# 11. feladatlap megoldása

3. a) Ég a napmelegtől a mi kopár bi szik sarja.  
 b) Éva a fekve tanulja a memoritert.  
 c) Ecsettel festette meg a bi kép háttérét.

főnév 2 pont  
 határozói igenév 2 pont  
 főnév 2 pont



2 pont

5. Melyik ló régi törvényszolga? *poroszló*  
 Melyik ló súlyos fejsze? *tagló*  
 Melyik ló egyszerű híd? *palló*  
 Melyik ló régi hangszer? *csembaló/cselló*  
 Melyik ló délszláv nemzeti tánc? *kóló*  
 Melyik ló kivégzőeszköz? *nyaktiló*

2 pont

- |                         |                     |                         |                       |
|-------------------------|---------------------|-------------------------|-----------------------|
| 6. gall <del>y</del> as | osztá <del>ly</del> | fájd <del>a</del> lmas  | beljebb               |
| sejt                    | szója               | fojtogat                | helyes                |
| bója                    | zsivaj              | fol <del>y</del> amatos | jégpá <del>ly</del> a |
| muszáj                  | lyukas              | mul <del>y</del> a      | hely <del>j</del> egy |
| süll <del>y</del> ed    | selejt              | lej <del>j</del> ebb    | uszá <del>ly</del>    |

4 pont

7. a) Figyelmetlen volt, ezért a jó megoldást kicserélte a rosszal.  
 Nem értett egyet a döntéssel, rosszallta a vezető határozatát.  
 b) Szülei szándékát megértette a fiuk, ezért együtt töltötték a karácsonyt.  
 A fiúk vidáman fociztak kinn az udvaron.

2 pont

2 pont

8. a) Mert a mondatközi írásjelek megléte vagy hiánya megváltoztatja a mondat értelmét.  
 b) A szöveg a XIII. században keletkezett.  
 c) Gertrudis: II. András felesége, a királyné  
 II. András: Magyarország királya  
 Bánk bán: összeesküvő a királyné ellen  
 János: esztergomi érsek, a levél írója

2 pont

1 pont

2 pont

## 11. feladatlap megoldása

d) Az írásjelek helye megváltoztathatja a mondat értelmét. Az egyértelműség érdekében ki kell tenni a mondatközi írásjeleket. 1 pont

9. a) lapjába, feketében, kisszék, hagyom 4 pont

b) A szű végrendelkezik, rokonaira hagyja a tulajdonának tekintett tárgyakat. 1 pont

c) Bekarikázandó: szű, nyű 1 pont

d) jött a baj csőstül: *egymás után gyorsan érkeztek a gondok*  
*szétnyűvik: tönkreteszik, elhasználják*  
*szégyent szégyennel tetéz: újabb szégyellnivalót cselekszik*  
*kegyelemdeszkán: kegyelemkenyéren / megtűrve, számkivetve* 4 pont

e) Aláhúzendő: nyelvi leleményesség; ötletes, játékos szókapcsolatok; vicces képtelenségek. 1 pont

f) A szűt balesetek sorozata érte: beszorult a hokedli lapjába, agyonnyomta a szakácsnő, szöget ütöttek a fejébe. A szű felkészült a halálra, ezért rendelkezett. Szeretett volna igazságosan végrendelkezni a családjáról. 1 pont

### 10. Szülőföldem, a falu

Igazi, nyugodt életet vidéken lehet élni, faluban, kisvárosban, vagy akár egy tanyán. Az ember itt a természet közelségében él, mindennapjait át- meg átszövi a földdel végzett munka, az állatokkal való törődés, a kertészkedés.

A városi élet csak olyan embernek való, akit nem zavar a zaj. A csendre vágyó ember csak vidéken, a településtől távol talál olyan csendre, ahol csak a természet hangjait hallhatja. Megnyugtató a tücsök ciripelése esténként, még a hajnali kakasszót is meg lehet szokni. De a nagyvárosok zaját képtelenség mindennap elviselni.

A városokban mindenki rohan, mindenkinek olyan sürgős a dolga, mint-ha lemaradna valamiről. Kapkodással terhelt feszültség ül az emberek arcán. Falun nemigen nézzük az órákat például gyomlálás közben, ráérünk: a munka megvár!

Ez a csendes, nyugodt, komótos, kiszámítható, de mégis tevékeny életforma jobban illik hozzám, ezért az én igazi otthonom a falu. 10 pont

## 12. feladatlap megoldása

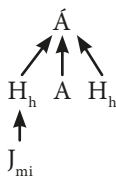
1. franciaágy, franciakulcs, franciasaláta  
angolszalonna, angolborsó, angolkór, angolszász  
svédcsavar, svédasztal, svéd torna  
törökülés, törökméz, törökverő  
spanyolviasz, spanyolcsizma, spanyolnátha 2 pont

2. klasszikus: *az ókori görög-római értékeken alapuló*  
labilis: *bizonytalan*  
maximalista: *túlzó*  
reform: *újítás*  
pesszimista: *borúlátó*  
abszolút: *feltétlen*  
hierarchia: *rangsor*  
akció: *cselekvés* 2 pont

3. 8.-ba jár IV. Béla XXI. század 2013. febr. 28. 1956 előtti  
1848. március 15-én 1848 hősei május 1-jén/1-én 2012. október végén  
2013. március 23. és 30. között 2000. jan. 1-je óta 1843/44 telén  
Budapest, 2013. február 11. Budapest VII., Rákóczi út 28/A II. em. 10/B 4 pont

4. a) Aláhúzendó: szorongás, bizonytalanság, várakozás, feszültség, sejtelmesség 2 pont  
b) szíved 1 pont  
c) Aláhúzendó: megszemélyesítés 1 pont  
d) Aláhúzendó: páros rím 1 pont  
e) *hamis, igaz, igaz, igaz* 1 pont

5. a) A <sub>mi</sub> hallgatózó <sub>h</sub> kert alól  
a fa az <sub>h</sub> űrbe szimatol.



5 pont

- b) a: *névelő*  
hallgatózó: *folyamatos melléknévi igenév*  
kert: *főnév*  
alól: *névutó*  
c) szimatol  
fa: *főnév*  
az: *névelő*  
űrbe: *főnév*  
szimatol: *ige*

4 pont  
1 pont

## 12. feladatlap megoldása

- |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 6. Süket, mint <b>az ágyú</b> .<br>Lemarad, mint <b>a borraivaló</b> .<br>Csökönnyös, mint <b>a számár</b> .<br>Vén, mint <b>az országút</b> .<br>Szegény, mint <b>a templom egere</b> .<br>Ritka, mint <b>a fehér holló</b> . | Szemtelen, mint <b>a piaci légy</b> .<br>Él, mint Marci Hevesen. / <b>hal a vízben</b> .<br>Kerülgeti, mint <b>macska a forró kását</b> .<br>Iszik, mint <b>a kefekötő</b> . / <b>a gödény</b> .<br>Szabad, mint <b>a madár</b> .<br>Sír, mint <b>a záporosó</b> . | 4 pont |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|

- |             |                                                  |        |
|-------------|--------------------------------------------------|--------|
| 7. jobbra:  | <i>mássalhangzó-rövidülés</i>                    |        |
| költség:    | <i>összeolvadás</i>                              |        |
| védte:      | <i>zöngéesség szerinti részleges hasonulás</i>   |        |
| barátság:   | <i>összeolvadás</i>                              |        |
| hangya:     | <i>képzés helye szerinti részleges hasonulás</i> |        |
| széppé:     | <i>írásban jelölt teljes hasonulás</i>           |        |
| anyja:      | <i>írásban jelöletlen teljes hasonulás</i>       |        |
| mindnyájan: | <i>mássalhangzó-kiesés</i>                       | 4 pont |

8. 2. X. Leó, aki nagy barátja volt a művészeteknek és a tudományoknak, komoly érdeklődéssel hallgatta az előadást.
1. A pápát egy alkimista kereste fel, és előadta neki, hogy megtalálta az aranycsinálás titkát.
5. X. Leó megígérte, hogy méltóképpen fogja jutalmazni, s egy óriás üres perselyt adott az álbölcsnek, mondván:
3. Csakhamar megállapította, hogy közönséges sarlatán került elé, azonban udvarias ember lévén nem akarta egyszerűen elutasítani az aranycsinálót, ezért megkérdezte a mestert, mivel jutalmazza meg előadásáért.
4. A sarlatán az előadásért és a nagy titok elárulásaért igen szerény jutalmat kért.
6. – Miután aranyat úgyis tudsz gyártani, csak a perselyre lesz szükséged, amelyben elhelyezed az aranyaidat.
- 3 pont

9. a) Középkori kódexek / A kolostorok kincse / Középkori könyvek 1 pont
- b) Aláhúzendő: pergamenlap, lúd- vagy hattyútoll, tintatartó, kés, tinta 1 pont
- c) A helyes válasz: C 1 pont
- d) Kitartónak kellett lenniük, hiszen pl. a Biblia másolása akár egy évig is eltartott. Kreatívnak kellett lenniük, mivel a kódexeket díszítették. Türelmesnek kellett lenniük, mivel minden betűt külön kellett megfesteni. Értetniük kellett a mesterségükhöz, jól kellett bánniuk az eszközökkel, mivel értékes anyagokat bíztak rájuk. Folyamatos ellenőrzés mellett engedelmesen hajtották végre feladatukat. El kellett viselniük a kényelmetlen testtartást egész nap, tehát jó állóképességgel kellett rendelkezniük.
- 2 pont

## 12–13. feladatlap megoldása

10.

### Kisdiák a Kollégiumban

Kedvelt regényhősöm Nyilas Misi, Móricz Zsigmond *Légy jó mindhalálig* című regényének főszereplője.

Nyilas Misi jó tanuló kisdiák a Kollégiumban. Érzékeny lelkű gyermek, aki nem nagyon találja fel magát sem a gyerekek, sem a felnőttek világában. A harsányabb gyerekek gyenge fizikuma, csendes, visszafogott természete miatt kihasználják, még a pakkját is kirámozzák. Csak néhány társa jelenlétében tud igazán felszabadultan viselkedni. Érti esetlenségét a kortársai között, szeretne minél hamarabb felnőtt lenni, ezért keresi a felnőttek társaságát. Azonban a felnőttek egy része kihasználja. Tiszta lelkével, naivságával visszaélnék, így akaratlanul is belekeveredik reskontólopásba, szerelmi szálak szövögetésébe.

Nyilas Misi feltétlen ragaszkodással, tisztelettel gondol szüleiére. Felméri, milyen nehéz anyagi helyzetben élnek, és ezért keresetének nagy részét hazaküldi. Jólelkűsége, a tanítás iránti elkötelezettsége, segíteni akarása és türelme társai fölé emelik, elismerést vív ki szűk körű bizalmasai körében.

Szorongásaiban, vívódásaiban édesanyja szerető, intő szavai adnak erőt a méltatlan helyzetek elviseléséhez, amellyel útnak indította az életbe: jónak kell lennie – mindhalálig.

10 pont

## 13. feladatlap megoldása

1. vezet (ige): *irányít, kormányoz, kalauzol, vezérel*

baj (főnév): *kellemetlenség, gond, nehézség, megpróbáltatás*

bonyolult (melléknév): *komplikált, kusza, összetett, nehéz, szövevényes*

3 pont

2. a) Egy országot külföldön a követ képvisel, aki a követségen dolgozik.

A forgalomban autót követ az utakon. Felvette a követ a földről, és elrakta emlékébe.

2 pont

- b) Az elmúlt három évben a telek enyhék voltak, a hőmérséklet alig süllyedt fagypontra alá.

Ez a telek értékes, mivel közel van a Balatonhoz.

2 pont

- c) A korom lerakódik a kéményben, ezért évente ki kell takarítani.

Korom szerint fiatal vagyok, hiszen csekély az éveim száma.

2 pont

3. névszó: *erdőség, egymást, könyve, budapesti, Eger, Nemzeti Sport, hal, vadgesztenye, mindenki, nyolcadik, nem (nőnem)*

ige: *el fog jönni, van, hall, hal (elhalálozás)*

igenév: *nézve, kergetőzni*

határozószó: *most, rögtön*

viszonyzó: *nem, és*

5 pont

## 13. feladatlap megoldása

4. állítmány: *A nagyapám kalapos.*  
helyhatározó: *A kalapomra bokrétát kötök.*  
alany: *A fején van a kalap.*  
célhatározó: *Kalapért mentem a boltba.*  
tárgy: *Kalapot tett a fejére.*  
birtokos jelző: *A kalapom szalagja elszakadt.*  
eszközhatózó: *Kalappal üdvözöltem.*  
minőségjelző: *A kalapos képed tetszik.* 4 pont
- 
5. a) komponál: *alkot, zenét szerez*  
koncert: *hangverseny*  
melódia: *dallam*  
harmónia: *összhang, kiegyensúlyozottság* 1 pont
- b) Az érseki palota zenéje, a családi házimuzsikálás, a salzburgi népies zenei élet adta a zenei hátteret a gyermek Mozart életében. 1 pont
- c) Mozart hatéves (négyéves) korában már zongorázott, tizenöt (tizenhárom) évesen itáliai hangversenykörútra indult, hatvanöt (harmincöt) évesen írta a Varázsfuvolát. 1 pont
- d) Mindkettő végkicsengése, tanulsága közös: a jó győz, a gonosz elnyeri méltó büntetését. 1 pont
- e) Sikerei, elismertsége, tehetsége, lángelméje életének napos oldalát jelzik, de a családi tragédiák, alkotói küzdelmek, a meg nem értettség életének árnyoldalára utaló jelek. 1 pont
- f) Ha az egyelemű személyneveket -i melléknévképzővel látjuk el, akkor a személynév nagy kezdőbetűje helyett kisbetűt kell írunk. 1 pont
- 
6. a) A képversek verssorainak nyomdai elrendezése erősíti a vers tartalmát. A vers az ősziről szól, a verssorok elhelyezése egy hulló falevélre emlékeztet, a vers témája az őszi. 1 pont
- b) A bokorrímelésű ötsoros versszak. 1 pont
- c) Aláhúzendó: megszemélyesítés 1 pont
- d) magas hangrendű 1 pont
- e) zúgó-búgó 1 pont

## 13. feladatlap megoldása

7. „Hanem a harangszó, mely fönségesen rezgett a viharban, egy kis eső híján, s az is inkább használt, mint ártott, elfordította a veszedelmet. A kísértetiesen szaladó búzavetések és kukoricaszárak megállottak, lassanként kitisztult az ég, s csak a megdagadt Bágy hömpölygő vize, mely szilajan, zúgva vágtatott a kertek alatt, mutatta, hogy odafönn Majornok, Csoltó környékén nagy jégeső volt vagy talán felhőszakadás.”

rezegjen, használjon, ártson, fordítson el, álljon meg, tisztuljon ki, vágasson, mutasson, legyen (A *szaladó*, *megdagadt* szavak a mondatbeli szerepük alapján melléknévi igenevek.) 1 + 2 pont

8. a) Karácsonykor betlehemesek járták a magyarországi falvakat. – D  
Köszöntésükkel ők készítették elő a családok ünnepi hangulatát. – B  
Angyaloknak, pásztoroknak, királynak öltözött kisfiúk játszották el a kis Jézus fogadását. – A  
Gáspár, Menyhért, Boldizsár gazdag ajándékot hoztak a kisdednek. – C 4 pont  
b) ① → ② 2 pont

9. a) Deák Ferenc mondta: „Kockáztathatunk mindent a hazáért, de a hazát kockáztatnunk nem szabad.” 1 pont  
b) „Kockáztathatunk mindent a hazáért – mondta Deák Ferenc –, de a hazát kockáztatnunk nem szabad.” 1 pont

### 10. Jóteköny zenehallgatás

A tudósok azt állítják, hogy napi 78 perc zenehallgatás jóteköny hatással van az emberre, mert a zene az öröm egyik forrása.

Hallgassunk sokféle zenét: nyugtató zenét, ami ellazít; vidám zenét, ami véget vet szomorúságunknak; és olyan zenét is, amely segít levezetni indulatainkat! Válasszunk bátran, a saját ízlésünk szerint! A zenét érdemes értő füllel hallgatni, a szokatlan zene megértéséhez akár segítséget is kérhetünk. Fontos, hogy tudjunk és merjünk válogatni, őrizzük meg nyitottságunkat és kíváncsiságunkat a zenehallgatás területén is!

Már az ókori görögök is megfogalmazták, hogy a ritmus és a dallam jó hatással van a lélekre, ezért gyermekeik énekeltek, és hangszeren is megtanultak játszani. Napjainkban világszerte ismert a magyar Kodály-módszer, amely éneklésre, zeneismeretre és zenehallgatásra tanít.

Megfigyelték, hogy aki rendszeresen hallgat zenét, annak fejlődik a szép-

## 13–14. feladatlap megoldása

érzéke, az érzelemkifejezése árnyaltabbá válik, társas kapcsolatai elmélyülnek. Nem véletlen, hogy gyógyításra is alkalmazzák a zenehallgatást: szorongások oldására, fájdalomcsökkentésre.

Sőt, a szakemberek szerint a zenehallgatás a szellemi fejlődést is segíti, tehát a tanulást is! Hallgassunk tehát minél több zenét!

10 pont

### 14. feladatlap megoldása

1. a) főnevek: *alak, adag, adat, agyag, ajak, avar, alap, alany, anyag, arany* 1 pont  
b) ige: *apad, akad, akar, aszal, avat, arat* 1 pont

2. a)  mozgássérültek számára fenntartott parkoló  
 a közelben múzeum található  
 a közelben gyógyszerár található 3 pont

- b) A nyelvet nem ismerőknek, az olvasni nem tudóknak is legyen lehetőségük tájékozódni. 2 pont

3. a) szófaja: *főnév* mondatbeli szerepe: *tárgy* 2 pont  
b) szófaja: *befejezett melléknévi igenév* mondatbeli szerepe: *jelző* 2 pont  
c) szófaja: *ige* mondatbeli szerepe: *állítmány* 2 pont

4. a) Wesselényi Miklós, az árvízi hajós, a legelső magyar ifjú, az erdélyi ifjúság fejedelme. 1 pont  
b) A Duna kiáradt, az ár átszakította a gátakat, és a védtelen várost elöntötte a víz. 1 pont  
c) Wesselényi Miklós betegsége dacára százak életét mentette meg, bekapcsolódott a bajok elhárításába, részt vett az újjáépítésben. 1 pont  
d) A helyes válasz: C 1 pont  
e) A helyes válasz: B 1 pont  
f) A helyes válasz: D 1 pont  
g) Aláhúzendő: *Józsefváros, Belváros, Terézváros, Lipótváros* 1 pont

5. a) házak, németek 1 pont  
b) szakadt 1 pont



## 14. feladatlap megoldása

- c) mentett, hömpölygött 1 pont  
 d) rommá 1 pont  
 e) jeges, pesti 1 pont

6. a) Naponta szorgalmasan tanulok, hogy felvegyenek a középiskolába.  
 A tanulók egy színházi előadást tekintettek meg szombaton este. 2 pont  
 b) Csak egyetlen esetben, tehát egyszeri alkalommal rendeztek Budán kutya-  
 vásárt.  
 A dal egyszerű érzéseket kifejező lírai műfaj. 2 pont  
 c) Álld a sarat, ha belefogtál egy nehéz feladat megoldásába!  
 „Isten, áldd meg a magyart...” – hangzik a Himnusz első sora. 2 pont

7.

| Köszöntés           | Helyszín         | Jelen vannak            | Megszólaló    |
|---------------------|------------------|-------------------------|---------------|
| Kedves Gyerekek!    | iskola díszterme | gyerekek                | tanár         |
| Drága Kisfiam!      | családi otthon   | családtagok             | apa vagy anya |
| Tisztelt Ügyfelünk! | bank             | ügyintézők,<br>ügyfelek | ügyintéző     |
| Kedves Vásárló!     | bolt             | eladók, vásárlók        | eladó         |

3 pont

8. A harag rossz tanácsadó.  
 Hamarabb utoléri a hazug embert, mint a sánta kutyát.  
 Nincs otthon a macska, cincognak az egerek. 3 pont

- 9.
- |                        |                               |                               |
|------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| <b>Kati</b>            | <b>Dorka</b>                  | <b>Marci</b>                  |
| <u>Fertő-tó</u>        | Fertő tó                      | <u>Fertő Tó</u>               |
| János-hegyi            | <u>János hegyi</u>            | <u>jános-hegyi</u>            |
| <u>arany jánosi</u>    | Arany János-i                 | <u>Arany Jánosi</u>           |
| Kelet-Európa           | <u>Kelet-európa</u>           | <u>kelet Európa</u>           |
| Német-római Császárság | <u>Német-Római Császárság</u> | <u>Német Római Császárság</u> |
| II. Rákóczi Ferenc     | <u>II. Rákócy Ferenc</u>      | <u>II. Rákóci Ferenc</u>      |
| Hajdú-Bihar megyei     | <u>Hajdú-bihar-megyei</u>     | <u>hajdú-bihar megyei</u>     |
| Kossuth-díj            | <u>Kossuth Díj</u>            | <u>Kossuth-Díj</u>            |
| Magyar Hírlap-beli     | <u>Magyar Hírlapbeli</u>      | <u>Magyar Hírlap beli</u>     |
| Nyugati pályaudvar     | <u>Nyugati-pályaudvar</u>     | <u>nyugati pályaudvar</u>     |
- A helyesírási versenyen I. helyezést ért el: Kati, 8 jó megoldással. 3 pont

## 14–15. feladatlap megoldása

10.

### A nagyváros az otthonom

A mai modern világban a nagyvárosban lehet igazán élni.

Ebben a pezsgő közegben számtalan lehetőség nyílik a szórakozásra, a művelődésre. Az sem mellékes, hogy az érdeklődésünknek megfelelő iskolákból, képzésekből válogathatunk. A nagyvárosban sokkal több lehetőségünk van arra, hogy kedvünkre való munkát találjunk. Mindezt úgy, hogy nem kényszerülünk naponta ismétlődő, hosszú utazásra az iskola, illetve munkahely és az otthonunk között.

A nagyvárosokban szinte korlátlan a kínálat a szabadidő tartalmas eltöltésére: uszodák, sportpályák, színházak, mozik, fesztiválok, rendezvények programjai állnak rendelkezésre. Ezeket kihasználva, megélve jobban megismerhetjük magunkat, tehetségünket és korlátainkat is.

Akit kevésbé vonz a belvárosi nyüzsgés, nem gond, mert van választási lehetősége! A nagyvárosban is lehet nyugodtabb lakóövezeteket találni, és a csendre vágyók szépen rendezett parkokban tölthetnek fel. Ugyanakkor élvezhetik a nagyváros kínálta előnyöket.

A nagyváros otthona lehet bárkinek.

10 pont

## 15. feladatlap megoldása

1. áll, meggy, bura, kór, lép, varr, fiúk, száll, eggyel, kár, sarkall, bál, ágy, hall 2 pont

2. Megkérdeztem édesanyámat, mikor és hová megyünk nyaralni. Megtudtam, hogy a Dunakanyarban tölthetünk néhány napot a családdal. Vajon elég időnk lesz arra, hogy bejárjuk a környéket? Már alig várom, hogy meglássam Visegrádot és Esztergomot! Az utazást vonattal és autóbusszal tervezzük, de lehet, hogy mégis autóval megyünk. Jaj, majd elfelejtettem, addig még el kell olvasnom mindent, amit az útikönyvek írnak a környék történelmi és kulturális nevezetességeiről! 3 pont

3. a) Zöngésség szerinti részleges hasonulás: *megkérdeztem, megtudtam*  
Írásban jelölt teljes hasonulás: *családdal, arra, vonattal, autóbusszal, tervezzük*  
A mély hangrendű szóhoz mély hangrendű toldalék illeszkedik:  
*Dunakanyarban, napot, családdal, arra, vonattal, autóbusszal* 3 pont

b) A *Dunakanyar* szót azért kell egy szóba írni, mert a tájegységek nevét egybe kell írni, és a Dunakanyar egy magyar tájegység. 2 pont

## 15. feladatlap megoldása

4. A <sub>mi</sub> Pál utcai fiúk A <sub>mi</sub> kőszívű <sub>bi</sub> ember fiai Mátyás, az <sub>e</sub> igazságos  
 A <sub>mi</sub> láthatatlan ember <sub>bi</sub> Beszterce ostroma <sub>bi</sub> Isten rabjai  
<sub>mi</sub> Dióbél királyfi <sub>bi</sub> Erdély aranykora <sub>mi</sub> Fekete gyémántok  
<sub>mi</sub> Egri csillagok <sub>me</sub> Két <sub>mi</sub> szomszéd vár A <sub>mi</sub> nagyenyedi <sub>me</sub> két fűzfa 3 pont

5. a) Az olvasott szöveg vers, mert:  
 – jelentős szerephez jutnak a nyelv hangzáselemei, a vers nyelvi játékossága;  
 – a szöveg rövid sorokból áll;  
 – a szövegnek ritmusa van, rímek;  
 – nagy szerepet kapnak a szövegben a jelentéstöbblettel bíró kifejezések, amelyek sűrítetten fejeznek ki egy-egy gondolatot. 2 pont
- b) ingerlő családok: kíváncsok család, haledel  
 rosszmájú csuka: rosszindulatú csuka  
 irgalmas pecás: olyan horgász, aki megkegyelmez a kisebb halaknak  
 sületlenség: értelmetlenség, butaság  
 bekapja a horgot: becsapják  
 közhely: közismert, újat nem mondó kifejezés 3 pont
- c) Aláhúzendő: ironikus 1 pont
- d) A helyes válasz: A 1 pont

6. a) Elismerő vélemény: visszafogott, szemérmes, hallgató, visszahúzó, megfigyelő, szemlélődő  
 Elítélő vélemény: neáncsvirág, kuka, magának való, unalmas, félénk 2 pont
- b) Elismerő vélemény: beosztó, takarékos, előrelátó, spórolós, gazdaságos  
 Elítélő vélemény: fukar, zsugori, a fogához veri a garast, szűkmarkú, smucig, garaszkodó 2 pont
- c) Elismerő vélemény: vagány, belevaló, magabiztos, megfontolt, meggondolt, higgadt, nyugodt, kiegyensúlyozott  
 Elítélő vélemény: öntelt, nagyszájú, beképzelt, önelégült, nagyképzű, fölényes, elbizakodott, hangoskodó, bőbeszédű, szószátyár, fecsegő 2 pont

7. a) A szöveg minden szava b-vel kezdődik. 1 pont
- b) Aláhúzendő: humoros 1 pont
- c) Megfelelő szókincs szükséges ilyen szövegek alkotásához. 1 pont
- d) Barna bőrű Borbála búsan bandukolt bordó batyujával Budapestről Balassagyarmatra. 1 pont
- e) Kárász Károly kedvesét, Katalint, kikeletkor kötegni kardvirággal köszöntötte. 1 pont

## 15. feladatlap megoldása

8. Az egyszerű mondatoknak igei állítmányuk van: A, B  
Az egyszerű mondat állítmányában írásban jelöletlen teljes hasonulás van: B  
Összetett mondatok: C, D, E, G  
A mondatban van igenév: A  
Az összetett mondat mellérendelő, ellentétes szerkezetű: C, D, E 5 pont
- 
9. a) A tanítási óra tartama alatt a mobiltelefont kikapcsolt állapotban kell tartani! 1 pont  
b) Az egész napi tanulás után nagy fáradtságot éreztem. 1 pont  
c) A koncertre csak korlátozott számban lehet jegyet vásárolni. 1 pont  
d) Köszönjük, hogy részvételükkel emelték a rendezvényünk színvonalát. 1 pont

### 10. Állatkert másképp, másért!

Az állatvédő csoportok közül többen az állatkertek megszüntetését követelik. Fellépésüket azzal indokolják, hogy ott méltatlan, elviselhetetlen körülmények között élnek az állatok. Ezzel egyetértek, sőt az ilyen állatkerteket be kell zárni, hiszen én sem szeretném az állatokat szenvedésre kényszeríteni. Azonban állatkertekre szükség van, csak ezeknek másképp kell működniük.

A biológiai sokszínűség megőrzése ma már mindenki számára elfogadott elv. Az állatkertek a kihalás szélére sodródott fajok megőrzésében vállalnak szerepet, ha erre az eredeti élőhelyükön már nincs lehetőség, leginkább az ember természetpusztító tevékenysége miatt. A korszerű állatkerteknek természetközeli terepet kell biztosítani, hogy nagy területen, szabadabban tudjanak az állatok mozogni. Ma már a túlélés feltételeinek biztosításán túl az esetleges visszatelepítés lehetőségét is az állatkertek teremtik meg. A korszerű állatkertek mentőközpontként is működnek: az illegális állatkereskedelemben lefoglalt, vagy a kidobott, sérült állatok megmentését is vállalják. Nagyon fontos, hogy az állatkertek az ismeretterjesztés mellett szemléletformáló, oktató szerepet is betöltenek, és a fajok fennmaradását célzó kutatások helyei is.

Tehát állatkertekre ma is szükség van, csak másért, másképp. 10 pont

Plusz fogalmazás adása: Az állatkertek védelmében

## 16. feladatlap megoldása

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1. | főnév: <i>ár, tár, tér, rét</i><br>ige: <i>tár, árt, ért</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1 pont<br>1 pont                               |
| 2. | gyáva, ravasz, kövér, jólelkű/szelíd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 4 pont                                         |
| 3. | a) Kulcsszavak: fajleírás, előfordulás, költés, életmód/táplálék, hazai állomány<br>b) <i>hamis, hamis, igaz, hamis, igaz</i><br>c) Indoklás: Pl.: Az állalók környékén jó táplálkozási lehetőséget talál.<br>d) Kérdések: Hány tojást rak évente? Hová vonul? Mikor kezdi meg vonulását? Mikor érkezik tavasszal? Van-e természetes ellensége? Miért csökken az állományuk?                                                                                                                          | 2 pont<br>2 pont<br>2 pont<br>2 pont           |
| 4. | A járvány miatt kijárási tilalmat vezettek be az ország területén.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2 pont                                         |
| 5. | a) tilalmat (szótő: <b>tilalm-</b> ; a kötőhangzó; -t tárgyrag)<br>kijárási (igekötő: <b>ki</b> ; szótő: <b>jár</b> ; főnévképző: -ás; melléknévképző: -i)<br>b) területén: A magas hangrendű szavakhoz magas hangrendű toldalék járul.<br>(A terület magas hangrendű szó, így a toldaléknak is magas hangrendűnek kell lennie: -án,-én.)<br>c) foganatosítottak, előírtak, kezdeményeztek                                                                                                            | 1 pont<br>1 pont<br>1 pont<br>1 pont           |
| 6. | Pl.: A róka hevenyészett, vacak vacokban hozta világra kölykeit.<br>Arra ösztökeltem, biztattam ösztövért, sovány csacsimat, hogy gyorsabban húzza a szekeret.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2 pont<br>2 pont                               |
| 7. | Bekarikázandó sorszámok: 1., 2., 6., 8., 9. ( <i>agancs, unió, szurkol, telik, benső</i> )                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 5 pont                                         |
| 8. | a) A Maszat-hegy tetején él Szösz néne az öszvérevel. Kiegyensúlyozott, boldog ember, nem hagyja magát a világtól zavartatni. Nem zavarja őt a rendtelenség, senkitől nem kér segítséget.<br>b) Aláhúzendó szavak: vidám, könnyed, kedves, vicces, játékos<br>c) A versszak 7 sorából 5 sor felsorolás.<br>d) pöszméte: <i>egres, piszke, köszméte</i> szösz: <i>pihe, bolyh, pehely</i><br>hokedli: <i>kis méretű, fából készült szék</i> ósdi: <i>régi, ócska</i><br>e) Helyesen leírva: sipítoznak | 1 pont<br>1 pont<br>2 pont<br>1 pont<br>1 pont |

## 16–17. feladatlap megoldása

9. a) A szöveg célja a szépíró verseny meghirdetése. (Nem fogadható el a válasz, ha a verseny célját fogalmazza meg a tanuló.) 1 pont  
b) A magyar nyelv napja alkalmából évente rendezik meg a versenyt. 1 pont  
c) Azért érdemes ezen a versenyen részt venni, mert a rendszeres, igényes kézírás összetettebb gondolkodásra készíteti az agyat, fejleszti a szépérzékét és a kéz motorikus képességét, így segíti a személyiségfejlődést. 1 pont  
d) *hamis, igaz, hamis, igaz, hamis* 2 pont

10.

### Az online tanulásról

A koronavírus-járvány miatt egy időre online tanulást vezettek be az általános iskolák felső tagozatán. Ez a szokatlan képzési mód próbára tette nemcsak a tanárainkat, hanem a diákokat is. Ma már némi gyakorlattal rendelkezem ezen a téren, így összegezem eddigi tapasztalataimat.

Legnehezebben a távolságtartást viseltem, nem találkozhattam a barátaimmal, a skypezés nem pótolhatta az igazi jelenlétet. Hiányzott az iskola nyüzsgő légköre. A tanulásban most értékeltem csak igazán, hogy ha az órán figyelek, a tanári magyarázat milyen sokat segít! Kár, hogy elmaradtak az edzések, foccba ment minden baráti találkozó. Magam is beláttam, hogy egészségtelenül sok időt töltöttem a számítógép előtt, sokszor már a fejem is megfájdult.

Ugyanakkor több szabadsággal rendelkeztem. Később keltem, az online megtartott órákon kívül kedvem szerint oszthattam be az időmet: olvastam, tévéztem, zenét hallgattam, délutánonként futottam. Nem stresszeltem az órák előtt, nem fenyegetett szóbeli feleltetés. Több időt szánhattam az írásbeli feladatok elkészítésére, így ezek jól sikerültek. A bizonyítványomban jobb jegyek kerültek.

Bár az online tanulással kivédhettük a vírus tömeges terjedését, azért az igazi iskola mégiscsak jobb!

10 pont

## 17. feladatlap megoldása

1. a) *ring, ló, szil, szilva* 1 pont  
b) *fest, ék, esték, festék, szó, szór, szóró* 1 pont
2. becsap, meghal, feleslegesen cselekszik, boldog/örül 4 pont
3. A – IV., B – I., C – II., D – III. 4 pont

## 17. feladatlap megoldása

4. megtud, szerintem, nem tudom, örök harag, valószínűleg, telefon, ember,  
nagyon, aranyos, megható, perc 2 pont

(Összesen 2 pont, ha mind jó. 1 hiba esetén 1 pont.  
2 vagy több hiba esetén nem adható pont.)

5. a) összetett 1 pont  
b) megéljük, maradhatnak 2 pont  
c) ige 1 pont

6.

|            |                  |              |                                   |
|------------|------------------|--------------|-----------------------------------|
| dotál      | javadalmaz       | menedzser    | irányító, szervező                |
| evidens    | nyilvánvaló      | gasztronómia | szakácsművészet<br>ínyesmesterség |
| koordinál  | összehangol      | menü         | étrend                            |
| kommunikál | közl, tájékoztat | kompetens    | illetékes, jogosult               |

4 pont

(2 jó megoldás ér 1 pontot.)

7. a) húsz, huszadik, bújik, bujdosó, dűlő, dülleszt 2 pont  
(Számos, a szótőben hosszú magánhangzójú szó egyes toldalékos alakjai-  
ban rövidre váltja a szótő magánhangzóját.)
- b) általános, állhatatos, állandó, bagatell, mállik, civilizáció 2 pont
- c) Most van időm, szívesen elolvasnék egy jó könyvet.  
Tudnák a leckét, ha kellő időt szántak volna a tanulásra.  
Hallgassatok meg, mondanék egy jó ötletet!  
Ha látnék rá lehetőséget, megoldanám a feladatot. 2 pont  
(A -nék toldalék a feltételes mód, alanyi ragozás, egyes szám első személyű  
igéhez járul akár magas, akár mély hangrendű a szó. Pl.: én kérnék, kiálta-  
nék, mondanék.  
A -nák toldalék a feltételes mód, tárgyas ragozás, többes szám harmadik  
személyű igealakok toldaléka. Pl.: ők mondanák, kiáltanak, írnák.)  
(Ha egy-egy elem hiányzik vagy rossz, 1 pont adható. Ha ettől több rossz vagy  
hiányzik, 0 pont.)

8. a) vágyódás, életkedv, nyugalom 1 pont  
b) aabb 1 pont

## 17. feladatlap megoldása

- |                                                                                                                                                                                                           |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| c) alliteráció, hasonlat                                                                                                                                                                                  | 1 pont |
| d) hótakaró                                                                                                                                                                                               | 1 pont |
| e) Télen rövidebbek a nappalok.                                                                                                                                                                           | 1 pont |
| f) hangulatfestő / hangutánzó szó                                                                                                                                                                         | 1 pont |
| g) Pl.: Akkor lesz csupa jó a világ, ha lelkünkben béke van, biztonságban, nyugalomban élünk. / Ha családi, baráti szeretet vesz bennünket körül, ha biztonságban, jólétben élünk, akkor minden csupa jó. | 1 pont |

- |                                                                                  |        |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 9. a) <i>hamis, hamis, igaz, igaz</i>                                            | 4 pont |
| b) Pl.: Tímár, Csiszár, Csapó, Szabó, Guba, Szíjgyártó, Szappanos, Kalmár        | 1 pont |
| c) termék: áru, portéka, vásárfia<br>eladó: kereskedő, vásároló, vásáros, kalmár | 1 pont |
| d) A tarhó juhtejből készült.                                                    | 1 pont |

10.

### A falfirkálás nem vicces!

A nagyvárosokban gyakran látunk festékszóróval összerondított falfelületeket. A falfirkálás nem vicces, sőt elítélendő tett.

A firkálók tönkreteszik mások munkáját, rongálják a köztulajdont, semmibe veszik, hogy tettükkel értéket pusztítanak. A helyreállítás pedig nagyon költséges és fáradságos.

Ezeknek a firkáknak nincs céljuk, többnyire nincs értelmezhető gondolatuk; betűik alig olvashatók. A firkálók tette mindennek a tagadásáról szól. Nem véletlen, hogy legtöbbször éjjel lendülnek akcióba, nehogy meglássa őket valaki. Ugyanis ez büntetendő cselekmény, és talán valahol mélyen ők is érzik, hogy amit tesznek, az nem jó. A falfirkákkal teli városrészek a lepusztultság, elhagyatottság érzését keltik, ahonnan inkább menekül az ember.

Sajnálom, ha valaki ezt a formáját választja az önkifejezésnek, vagy művészi értéknek tartja a firkálást. Ami rombol, az nem művészet, mert nem érték. A firkáló ambíciót papíron, elektronikus felületen is kiélheti az, akinek erre igénye van.

Tehát a falfirkálás felesleges, ízlésromboló tett, cseppet sem vicces!

10 pont



## 18. feladatlap megoldása

|    |                  |                  |                  |                  |                  |
|----|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| 1. | 9 db 3 betűs szó | 3 db 4 betűs szó | 3 db 5 betűs szó | 1 db 6 betűs szó | 1 db 7 betűs szó |
|    | tol              | alom             | halom            | palota           | hatalom          |
|    | mol              | atom             | hatol            |                  |                  |
|    | lom              | pata             | tompa            |                  |                  |
|    | lat              |                  |                  |                  |                  |
|    | lap              |                  |                  |                  |                  |
|    | hat              |                  |                  |                  |                  |
|    | hal              |                  |                  |                  |                  |
|    | apa              |                  |                  |                  |                  |
|    | aha              |                  |                  |                  |                  |

(1 pont, ha legalább 10 jó megfejtés van.  
2 pont csak a hibátlan megoldásért jár.) 2 pont

|       |                                 |                                                                   |
|-------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 2. a) | Javítás                         | Jelentés                                                          |
|       | Bolond lyukból bolond szél fúj. | Bolond ember csak bolondságokat beszélhet.                        |
|       | Dobbal nem lehet verebet fogni. | Nem lehet kifecsegni a terveinket, mert könnyen megghiúsulhatnak. |

2 pont

(1 pont a helyes szétválasztásért és leírásért, 1 pont az értelmezésért.)

|    |                                |                                        |
|----|--------------------------------|----------------------------------------|
| b) | Javítás                        | Jelentés                               |
|    | Addig üsd a vasat, amíg meleg! | A kínáló alkalmat ki kell használni.   |
|    | Kutyából nem lesz szalonna.    | A rossz természet ellen nehéz küzdeni. |

2 pont

(1 pont a helyes szétválasztásért és leírásért, 1 pont az értelmezésért.)

## 18. feladatlap megoldása

3. A közlekedő rokon értelmű megfelelője: *utas*

1 betűt hozzáadva benzináros lesz: *kutas*

1 betűt elvéve régi magyar személynév lesz: *Tas*

1 pont

A kívánság rokon értelmű megfelelője: *óhaj*

1 betűt hozzáadva bánatos levegővétel lesz: *sóhaj*

1 betűt elvéve vékony szálakból álló képződmény lesz: *haj*

1 pont

4. a)

| Kifejezések       | Testrész           |
|-------------------|--------------------|
| kétágú fa         | az ember két lába  |
| nyolciccses hordó | az ember törzse    |
| csiga             | az ember nyaka     |
| őrlő malom        | az ember fogai     |
| két csillag       | az ember két szeme |
| sík mező          | az ember homloka   |
| sűrű erdő         | az ember haja      |

3 pont

(Ha 1 hiba van, vagy hiányzik, 1 pont levonás. Ha 2 hiba vagy hiány van, akkor 2 pont levonás. 3 hiba vagy hiány esetén nincs pont.)

- b) növekedett: gyarapodott, fejlődött, fokozódott, keletkezett, emelkedett, növegetett, nődöglött, nőttön-nőtt

1 pont

- c) Hol? Helyesen: *tetejében*. A szó a *hol?* kérdésre válaszol. A *hol?* kérdésre *-ban*, *-ben* a toldalék.

1 pont

- d) A franciák egyik kedvenc eledele a csiga.

A csiga a hallószervünk egyik része.

1 pont

**Más lehetséges megoldások:**

A csiga a teher emelésére szolgáló, korong alakú eszköz.

A húsleves kedvelt tésztabetétje a csigatészta.

A hullámos hajúak hajfűrtjei csigában omlanak alá.

5. egysége, singcsont, máj, víz

4 pont

6. Nem-e tudod, hogy merre tartsunk?

*Nem tudod-e, hogy merre tartsunk?* (Az *-e* kérdőszócska az állítmányhoz kapcsolódik.)

1 pont

## 18. feladatlap megoldása

Rokonszenvet érzett az idegennel szemben.

*Rokonszenvet érzett az idegen iránt.* (Nem szembenállásról van szó.)

1 pont

Orvos létére jól ismerte a gyógyszerek hatásait.

*Orvos lévén jól ismerte a gyógyszerek hatását./Orvosként jól ismerte a gyógyszerek hatását.* (A létere szó szembenállást fejez ki, pedig ennek ellenkezőjéről van szó. A névutós szerkezet helyett magyarosabb a ragos szerkezet.)

1 pont

A gyerekek afölött vitatkoztak, hogy hova menjenek kirándulni.

*A gyerekek azon vitatkoztak, hogy hova menjenek kirándulni.* (Állandó vonzat: valamin lehet vitatkozni, nem fölötté.)

1 pont

7. a) Magyar Nemzet, Habsburg-ház, Árpád-kor, Hűvösvölgy, Erzsébet híd, Dunazug-hegység, Nyugat-Dunántúl, Magyar Köztársaság, József Attila Tudományegyetem, Kincskereső kisködmön, Coca-Cola

3 pont

(1 hiba esetén 2 pont. 2 hiba esetén 1 pont. 3 vagy több hiba esetén 0 pont.)

- b) Kossuth-díj – kitüntetések, díjak neve

Vuk – állatnevek

Tejút – csillagnevek

1 pont

- c) Javítás: Ebben az évben húsvét vasárnapja március 4-én lesz.

Indoklás: Kis kezdőbetűvel írjuk az ünnepek, napok, hónapok nevét. A napot jelölő sorszámnev után a toldalékot pont nélkül, kötőjellel kapcsoljuk.

2 pont

8. a) *Domború hátam...* – katicabogár      *Vastag teknő fedi...* – teknős

– *Háló mélyén...* – pók

*Sárga-fekete...* – tigris

..., *amikor tekereg...* – sikló

..., *fekete, munkás serege...* – hangya

1 pont

- b) A vers hangulatát kifejező szavak, kifejezések: *játékos, ritmusos, dallamos, könnyed, kedves*

1 pont

- c) Az első versike szavainak túlnyomó többsége mély hangrendű.

A második versike igealakjai mind jelen időben vannak.

1 pont

- d) *fenegyerek: féktelenül, vakmerően viselkedő, virtuskodó*

*robotol: nehéz, fárasztó munkát végez*

2 pont

9. a) Pl. A Magyar Nemzeti Múzeum alapításának története / A Nemzeti Múzeum alapítása / A nemzet múzeuma

1 pont

- b) földabrosz: térkép, atlasz

1 pont

## 18. feladatlap megoldása

|    |                                         |                         |
|----|-----------------------------------------|-------------------------|
| c) | Freskói díszítik az épület lépcsőházát. | Lotz Károly és Than Mór |
|    | Az épület tervezője volt.               | Pollack Mihály          |
|    | Felajánlása jelentette az alapítást.    | gróf Széchenyi Ferenc   |
|    | A Nemzeti Múzeum első igazgatója lett.  | Miller Jakab Ferdinánd  |

1 pont

d) A homlokzati timpanon közepén Pannónia nőalakja trónol, kezében egy-egy babérkoszorúval, melyet jobbról a tudomány és művészet, balról a történelem és a hírnév megszemélyesítőjének nyújt át. A jobb sarokban lévő alak a Dunát, a bal sarokban lévő a Drávát szimbolizálja.

1 pont

e) A múzeum új, önálló épületére az 1836. évi 37. törvénycikk biztosította a szükséges összeget.

1 pont

f) A múzeum számos jelentős történelmi esemény színhelye volt: 1848. március 15-én a múzeum előtti tér a forradalom egyik fontos színhelye volt, a múzeumi díszteremben ülésezett a 48-as népképviselői országgyűlés felső háza, később a képviselőház, majd a mai Parlament megépüléséig pedig a felsőház működött itt.

1 pont

g) Az első bekezdés második szövegrésze az akkori helyesírással íródott, így eltér a mai helyesírástól. A szövegrész eredetiségét az időjel is mutatja.

1 pont

10.

### Segíts önként!

Az önkéntes munka hasznos és nemes tevékenység.

Az önkéntes segítségnek több évszázados múltja van. Történelmi hagyományaink számos ilyen tetről szólnak, pl. Kanizsai Dorottya önzetlen tettéről, amikor a mohácsi csatában elesetteket saját költségén eltemettette, vagy az 1848–49-es szabadságharc idején az asszonyok önkéntes munkában tépést készítettek a sebesülteknek, és ápolták őket.

Az önkéntes segítség, folyjon az bármely területen, hasznos munka, mivel a hiányzó munkaerőt pótolja. A munkák egy részét szakképesítés nélkül is el lehet végezni. A rászorulóknak bárki tud ételt osztani, a magányos, idős embereknek bárki be tud vásárolni, a kutyamenhelyeken akárki tud takarítani vagy a gondozásban részt venni. Egy-egy idősoththonban az is segítség, ha beszélgetést kezdeményez valaki, vagy csak meghallgatja a magányba sodródott embereket. Sérült embertársaink körében is vállalható az önkéntes segítség.

## 19. feladatlap megoldása

A segítő munka nemcsak annak hasznos, aki kapja, hanem a segítőnek is. Megtanulja értékelni a saját helyzetét, befogadóbbá és elfogadóbbá válik. Érzékenyebben szemléli a világot: jobb emberré válik.

Az ellenszolgáltatás nélküli, önkéntes segítség hasznos és nemes feladat. 10 pont

### 19. feladatlap megoldása

1. a) ...felállva sóhajt, sóhajtva elindul, elindulva nézelődik, nézelődve eltűnődik, eltűnődve megfogadja, megfogadva megígéri... 1 pont
- b) A szókapcsolatok első tagja olyan határozói igenév, amelyet az előző szókapcsolat igéjéből alkottunk. 1 pont

2. a)

| Magyarázat/kulcsszó                                         | Közmondás                                      |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| A kevésbé jó is megfelel, ha nincs tökéletes. / <i>ló</i>   | Ha ló nincs, a szamár is jó.                   |
| Mindenki jól jár. / <i>kecske</i>                           | A kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad.  |
| Csak annyit költ, amennyi pénzed van. / <i>takaró</i>       | Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!       |
| A másnak ártó ember gyakran maga is ráfizet. / <i>verem</i> | Aki másnak vermet ás, maga esik bele.          |
| Felügyelet hiányában minden lehetséges. / <i>egér</i>       | Ha nincs otthon a macska, cincognak az egerek. |

2 pont

b)

| Szólás                     | Jelentés          |
|----------------------------|-------------------|
| Maga alatt vágja a fát.    | magának okoz kárt |
| Dob egy hátast.            | megdöbben         |
| Bolhából elefántot csinál. | eltúloz           |
| Vargabetűt csinál.         | kerülő úton halad |

2 pont

c) Szólás: C, D, E, F      Közmondás: A, B, G, H 1 pont

## 19. feladatlap megoldása

| 3. | Szó       | Változás                                                                              | Kapott szó                                         |
|----|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|    | szerencse | melléknév képzője + kötőhang +<br>+ melléknév közép fokának jele                      | <b>szerencsé -s -e -bb<br/>szerencsésebb</b>       |
|    | túra      | igeképző + főnévképző + kötőhang +<br>+ a többes szám jele + kötőhang +<br>+ tárgyrag | <b>túra -z -ás -o -k<br/>-a -t<br/>túrázásokat</b> |
|    | oszt      | hatóige képzője + tárgyas ragozású<br>igei személyrag T/3.                            | <b>oszt -hat -ják<br/>oszthatják</b>               |

3 pont

4. Az elfogadhatóság kritériuma, hogy a mondatokból világosan derüljön ki a szavak eltérő jelentése. *(Csak akkor adható pont, ha a mondatpár helyes.)*  
*Ízetlen tréfájával vérgis sértette társait.* (Jelentése: ízléstelen, illetlen.)  
*Betegsége miatt nem érezte az ízekeit, még a finom húsleves is íztelennek tűnt.* (Jelentése: semmi íze sincs.)  
*Bár nem régen ismerik egymást, megkedvelte, szíveli kedvességéért.* (Jelentése: szereti, kedveli.)  
*Megszívlelte a tanácsot, mert rájött, hogy előnyére szolgál.* (Jelentése: megfogad.)  
*Egyhangúan teltek a percek, már nagyon unta a várakozást.* (Jelentése: nem hangsúlyos, unalmas.)  
*Az osztály egyhangúlag megszavazta az osztálykirándulás helyét.* (Jelentése: ellenszavazat nélkül.)

3 pont

|       |                   |           |                                    |
|-------|-------------------|-----------|------------------------------------|
| 5. a) | Az állat neve     | Gyűjtőnév | Őrzője                             |
|       | juh/birka; kecske | nyáj      | birkapásztor/juhász; kecskepásztor |
|       | sertés/disznó     | konda     | kondás                             |
|       | szarvasmarha      | gulya     | gulyás                             |
|       | ló                | ménés     | csikós                             |

1 pont

b)



E



D



C

3 pont

## 19. feladatlap megoldása

6. a) szóelemzés elve 1 pont  
 b) ügyelj: írásban jelöletlen teljes hasonulás  
 tetteiddé: írásban jelölt teljes hasonulás 1 pont  
 c) Aláhúzendó: összetett mondatok, felszólító mondatok, két tagmondatból állnak, állító mondatok, alárendelő összetett mondatok 1 pont  
 d) Pl.: **Ügyelj a sorsodra, mert egy életed van!** / **Ügyelj a sorsodra, mert te vagy felelős érte!** 1 pont
- 
7. ezernyolcszázhuszonhárom január huszonkettedikén: 1823. január 22-én  
ezernyolcszázhuszonnyolc decemberében: 1828 decemberében  
ezernyolcszázharminckettőtől: 1832-től  
Ezernyolcszáznegyvennégyben: 1844-ben  
Ezernyolcszáznegyvennégy augusztus tizedike óta:  
 1844. augusztus 10. óta/10-e óta  
ezerkilencszáznyolcvankilencedik évi: 1989. évi  
kétezer-tizenkettő január elsején: 2012. január 1-jén/1-én  
 (A hibátlan 3 pont. Ha 1 hiba van, 2 pont. Ha 2 hiba van, 1 pont.) 3 pont
- 
8. a) A vers rímképlete: abba, ölelkező rím 1 pont  
 b) A vers 14 sorból áll, két 4 soros és két 3 soros szakaszból. 1 pont  
 c) A versben az éjjel szemben áll a hajnallal; a csenddel a hangok, az árnyékkal/sötétséggel szemben a színek állnak. 1 pont  
 d) – „Halk hamvazás dereng”: *alliteráció* (betűrím)  
 – „Az élet fölzeng”: *megszemélyesítés*  
 – „a gyár büszke orma az égbe barnul”: *szinesztézia* (együttérzés: a cselekvésnek színe van) 1 pont  
 e) „Sötétben silbakolnak még a fák”: *Éjjel a fák úgy sorakoznak az út mentén, mintha sötét őrszemek állnának sorban.* 1 pont  
 f) A vers a lírai műnembe sorolható. 1 pont  
 g) Aláhúzendó: sejtelmes, titokzatos 1 pont
- 
9. a) A legó / A legó története / Napjaink játéka 1 pont  
 b) Valamennyi eddig gyártott legó egymással összeépíthető. 1 pont  
 c) A legóelemeket méretük, formájuk, színük, funkciójuk alapján különítik el. 1 pont  
 d) Magyarországon gyártják az összes Duplót. 1 pont  
 e) 2021-ben 63 éve, 1990-ben, az 1970-es évek óta 1 pont

## 19–20. feladatlap megoldása

- f) A négyszögletes elemek alja lyukas, tetejükön kis bütykök vannak, így könnyű azokat összenyomni, illetve szétválasztani. 1 pont
- g) összeillő, piacszerzés, szakképzett 1 pont
- h) A *legó* szó egy dán kifejezésből ered, melynek jelentése: Játssz jól! 1 pont

10.

### Ember és robot

A mesterséges intelligencia elterjedése nem szorítja ki az emberi munkát. Szerintem nem kevesebb munkája lesz az embereknek, hanem más. A kérdést ne úgy tegyük fel, hogy ember vagy robot, hanem így: ember és robot!

Amikor a 19. században általánossá váltak a mezőgazdasági gépek, a felszabadult paraszti munkaerő a gyárakban helyezkedett el. Ki gondolta volna ezelőtt ötven évvel, hogy a gépesítéssel napjainkban az automatizálható munkafolyamatok jelentős részét számítógép vezérelte robotok végzik! A jövőben ez a folyamat még inkább kiteljesedik!

Nincs okunk félni a munkanélküliségtől. Inkább az együttműködésre kell felkészülnünk, arra, hogy a jövőben a robotokkal együtt fogunk dolgozni.

Kreativitásunk és érzelmvilágunk sajátos emberi jellemzők. Ezeket az alkotásban, akár a robotok programozásában, vagy a művészeti alkotások átélésében, megteremtésében is elmélyíthetjük.

Több időnk lesz emberi, társas kapcsolataink szorosabbá fűzésére.

A robotokkal jobb lehet a jövőnk: rajtunk múlik!

10 pont

## 20. feladatlap megoldása

1. a)

|                                 |       |
|---------------------------------|-------|
| apró ólomgolyócska/italát       | sörét |
| nesztelenség/lopd!              | csend |
| tintafoltok/férfi (argó)        | pacák |
| szegély/jogi síkra terelt ügyem | perem |

1 pont

- b) kacsa – kácsa – kicsi  
arány – erény – irány  
rigó – rágó – rugó – rúgó

1 pont

2.

lájkolás: *tetszésnyilvánítás*  
workshop: *közös munka, munkaülés*  
blogger: *webes naplót vezet, amiben bejegyzések, képek stb. vannak*



## 20. feladatlap megoldása

skype: *ingyenes kommunikációs eszköz*

csetel: *üzeneteket ír és olvas*

QR-kód: *nagyon gyors, kétdimenziós vonalkód vagy pontkód*

kiberbiztonság: *az információk/adatok védelmére kifejlesztett informatikai rendszer* 3 pont  
(Ha minden válasz jó, 3 pont; 1 hiba vagy hiány 2 pont;  
2 hiba vagy hiány 1 pont; 2-nél több hiba vagy hiány 0 pont.)

3. Kioldjuk a zsák száját.

Kibontotta a csokoládét.

Felgyújtjuk (felkapcsoljuk) a villanyt, ha sötétben vagyunk.

1 pont

(A hibátlan megoldás 1 pont.)

4. a) Pl.: Személyes érzéseket, gondolatokat fogalmaz meg; képszerűen mutatja be a gondolatokat; formailag szakaszokra tagolt, ritmusos (énekelhető).

1 pont

b) Az ember élete örökös vándorút.

1 pont

c) Mindig van remény.

1 pont

d) „Jól csak a szívével lát az ember”

Pl.: Ha helyesen akarjuk megítélni a dolgokat, akkor ne csak az eszünkre, hanem a szívünkre, érzéseinkre is hallgassunk.

„Ami lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Pl.: A látszat mögött keressük a valóságot!

1 pont

e) ...pl.: érzéseink, barátság, (érzéseink), remény

1 pont

f) Aláhúzendó: elmélkedő, higgadt

1 pont

g) xaxa, félrím

1 pont

h) Kiemeli a vers legfontosabb üzenetét: pl. érzéseink is nagyon fontosak véleményalkotásunkban; a lényegét sokszor eltakarja a látszat.

1 pont

5. Hibaszám: 13 hibapont

Légy szíves – szókapcsolat különírása

magánhangzó időtartamának hibás jelölése

engedd – a felszólító módú igealak hibás jelölése

mondatközi írásjel hiánya

had helyett hadd – a szóválasztás hibás (had – főnév, hadd – határozószó, jelentése: engedni kell)

persely

mondatvégi írásjel helyesen: ! (A főmondat tartalma felszólítás.)

Légy szíves engedd meg, hadd vigyem én a perselyt!

3 pont

(A hibaszám helyes megállapítása 1 pont; a mondat javításában ha 1 hiba vagy hiány van, akkor 1 pont; ha több, akkor 0 pont.)

## 20. feladatlap megoldása

### 6. a) szólások

csak a kezét kell kinyújtania: *könnyen megkaphatja*  
leveszi róla a kezét: *nem törődik vele tovább*  
megégeti a kezét: *rossz tapasztalata van*  
mossa kezét: *elhárítja magáról a felelősséget*

2 pont

### b) közmondások

Kéz kezet mos.  
A szívességet szívességgel viszonzozzák.  
Sok kéz hamar kész.  
Ha többen végzik a munkát, hamar elkészülnek.  
Minden szentnek maga felé hajlik a keze.  
Mindenki a maga hasznát keresi.  
Ne akarj két kézzel, mert nagyon kicsi jut.  
A kapzsi rosszabbul jár, mint a mértéktartó.

2 pont

(A hibátlan megoldás 7 pontot ér. 1 hiba vagy hiány 6 pont; 2 hiba vagy hiány 5 pont; 3 hiba vagy hiány 4 pont; 4 hiba vagy hiány 3 pont; 5 hiba vagy hiány 2 pont; 6 hiba vagy hiány 1 pont; 7–14 hiba vagy hiány 0 pont.)

### 7. 1, 2, 2, x, x, x, 2, 2, x, 1, x, 2, 1, x

1-jén, 1-én; méhvel, méhkel – A magyar helyesírás szabályai tizenkettedik kiadása megengedi mindkét formát.

Gellért-hegy, Gellérthegy – a kötőjeles forma a hegyre utal, ha városrészre utal, akkor egybeírandó.

Bernadett-tel – változás a 11. kiadáshoz képest, a személynevekben sem érvényesítjük az egyszerűsítés elvét.

ésszerű – a 12. kiadás összetett szóként értelmezi

kelet – főnév, kellett – ige

higgy – eltérő ragozású ige

elől – hol? – határozószó, elől – honnan? – névutó

e-mail, ímél – a 12. szabály mindkettőt engedi

7 pont

(A hibátlan megoldás 7 pontot ér. 1 hiba vagy hiány 6 pont; 2 hiba vagy hiány 5 pont; 3 hiba vagy hiány 4 pont; 4 hiba vagy hiány 3 pont; 5 hiba vagy hiány 2 pont; 6 hiba vagy hiány 1 pont; 7–14 hiba vagy hiány 0 pont.)

### 8. a) C

1 pont

b) A madárkórház szakembere válaszol az állatbarátok kérdéseire.

1 pont

c) hamis, igaz, hamis, hamis, igaz

1 pont

## 20. feladatlap megoldása

- d) A gólyák életrevalóságát bizonyítja, hogy mindent megesznek, amit le bír-  
nak nyelni. Táplálékukban nem válogatnak. 1 pont
- e) Nem kell mindenképpen megmenteni a madarakat. Ha egészségesek, el  
tudják látni magukat. 1 pont
- f) Pl.: Gólyák télen / Nincs tovább költözés? / Itthon telelő gólyáink 1 pont

9. a) A – otthon, B – felelősség, C – munka, D – döntés, E – szeretet, F – jellem 1 pont
- b) Aláhúzendő: szépirodalmi 1 pont
- c) csapás: *siker, eredmény*  
renyhesség: *tettrekészség, cselekvés, munka*  
hűség: *becsapás, állhatatlanság*  
hála: *hálátlanság, jóért rosszal fizet* 2 pont
- d) konfliktus: *szembenállás, ellentét*  
valuta: *fizetőeszköz*  
luxus: *fényűző, pompás*  
karrier: *előmenetel, érvényesülés a munka világában* 1 pont
- e) Pl.: Mindenki saját maga felel a sorsáért. 1 pont

10. Bármelyik területet válaszhatja a tanuló, a lényeg, hogy minél több érvet tud-  
jon felsorakoztatni. Tehát a szöveg legyen meggyőző.

### A magyar tenger

Hazánk egyik legkedveltebb kirándulóhelye a Balaton. Itt minden korosz-  
tály minden évszakban talál magának élményt.

Nyáron a vízi sportok szerelmesei válogathatnak az úszás, vitorlázás, csóna-  
kázás, kajakozás között. Sokan vállalkoznak arra, hogy összemérjék kitartásukat  
a Balaton-átúszásban vagy a Kékszalag vitorlásversenyen. A Balaton-átúszással az  
erre vállalkozók 5200 méter hosszúnak néznek elébe. A vitorlásverseny Európa leg-  
régibb és legnagyobb tókerülő túraversenye. A szárazföldön a Balatont körülölő  
kerékpárút csodálatos természeti környezetben fut mintegy 200 kilométeren.

A tó környékén számtalan túrázási lehetőség van, a túrázókat térképek, jól  
felfestett jelzések tájékoztatják. Túrázás közben nemcsak a páratlan szépségű,  
változatos természeti tájban, hanem a szép kis falvakban, a gondosan művelt  
földekben is gyönyörködhetünk. Kedvencem Csobánc várromja, ahonnan  
pompás kilátás nyílik a Balatonra és a környező tanúhegyekre. Csobánc kissé  
lapos teteje miatt a siklóernyősök paradicsoma.

De ha valaki nem vállalkozik ilyen nagy kalandokra, akkor is érdemes ide-  
látogatni. A Balaton selymes vize, puha iszapja a déli parton, a kék és zöld  
színekben vibráló víztükör önmagában is felejthetetlen látnivaló.

10 pont